

**DEN danske
STJERNE**

Maj 1983 · 132. Årgang · Nummer 5

Det øverste Præsidentskab: Spencer W. Kimball, Marion G. Romney, Gordon B. Hinckley.

De tolv Råd: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Howard W. Hunter, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell.

Rådgivende komité: M. Russell Ballard, Loren C. Dunn, Rex D. Pinegar, Charles A. Didier, George P. Lee, F. Enzo Busche.

Redaktør: M. Russell Ballard.

International Magazines redaktion: Lary A. Hiller, *Chefredaktør* - David Mitchell, *Assisterende chefredaktør* - Bonnie Saunders, *Børnestjernen* - Roger Gylling, *designer* - Norman Price, *produktion*.

Den danske Stjernes redaktion: Jørgen Ljungstrøm, Translation Division, Vodroffsvej 7, DK-1900 København V.

Redaktør af Den danske Stjernes lokalsider: Ellen E. Valgren, Zinnsgade 4, DK-2100 København Ø.

INDHOLD

Efterlev Frelserens lærdomme. <i>N. Eldon Tanner</i>	1
Spørgsmål og Svar. <i>Edward L. Soper</i>	7
Den barmhjertige ægtefælle. <i>Terrance D. Olson</i>	11
Erroll Bennett, Tahiti fodboldstjernes mod ændrede reglerne. <i>Michael Otterson</i> ..	17
Gyldne stunder, <i>Ardeth G. Kapp</i>	28
Tro på Herren, Jesus Kristus. <i>Gene R. Cook</i>	34
Et æble om dagen. <i>Richard M. Romney</i>	46
Mormonym. <i>Jeanie Carnahan</i>	53

BØRNESTJERNEN

Tro, frø og Jonas' mor. <i>Carolyn Campbell</i>	1
Fra ven til ven, Det vigtigste. <i>F. Enzo Busche</i>	5
Elias [Elijah] og Guds magt [1. Kong. 17]. <i>Fra Historier fra skriften</i>	7

Abonnement:

12 numre Dkr. 54,- (inkl. moms og porto)

Betaling over giro 31 20 988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngby, United States and Canada: \$ 10.00 (surface mail).

© 1983 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints. All rights reserved.

„Hvad fører det dog til“ kan vi spørge. Hvad er det der sker med verdens ledere som bringer os i en sådan situation? Hvor har vi fejlet?

Svaret kan findes ved at undersøge principperne i Jesu Kristi evangelium, og hvorledes vi undlader at indrette vort liv efter de sandheder der findes deri. Det er hver enkelts ansvar at leve på en sådan måde at vor retfærdige indflydelse vil påvirke andre som, når de ser vore gode gerninger, vil ledes til at prise vor Fader i Himmelen. Vi har ofte hørt at hvis det onde skal fejre triumf, skal de gode mænd blot forholde sig passive.

Med fem millioner medlemmer i vor verdensomspændende kirke skal og kan vi øve en god indflydelse i verden hvis hvert medlem lever som Jesus Kristus lærte os. Hvornår lærer vi at man kun kan undfly straf og evig udelukkelse fra Kristi nærhed ved at acceptere ham som vor Frelser og holde hans bud? Når vi indser at han gav sit liv for os på grund af sin overvældende kærlighed til alle mennesker bør vi med al vor styrke stræbe efter at vise ham vor kærlighed og taknemlighed ved at acceptere ham og hans ord, ikke ved at forkaste det.

Lad os se på hvad han sagde mens han var blandt os. I bjergprædikenen sagde han: „Derfor: den, der bryder et af de mindste blandt disse bud og lærer menneskene således, han skal kaldes den mindste i Himmeriget; men den, der holder dem og lærer andre dem, han skal kaldes stor i Himmeriget.

Thi jeg siger jer: hvis jeres retfærdighed ikke overgår de skriftkloges og farisæernes, kommer I slet ikke ind i Himmeriget.“ [Mattæus 5:19–20].

Det er hver enkelts ansvar at leve på en sådan måde at vor retfærdige indflydelse vil påvirke andre.

I den samme prædiken sagde han senere:

„Derfor, alt hvad I vil, at menneskene skal gøre mod jer, det samme skal I gøre mod dem; thi sådan er loven og profeterne.

Gå ind ad den snævre port; thi vid er den port og bred den vej, som fører til fortabelsen, og mange er de, der går ind ad den;

Og snæver er den port og trang den vej, som fører til livet, og få er de, der går ind ad den.” [Mattæus 7:12–14].

Og som afslutning på sin prædiken sagde han:

„Derfor: enhver, der hører de ord, jeg her har sagt, og handler efter dem, han ligner en klog mand, som byggede sit hus på klippegrund.

Og regnen styrtede ned, og vindene blæste og kastedes mod det hus, men det faldt ikke; thi dets grundvold var lagt på klippen.

Men enhver, der hører de ord, jeg her har sagt, og ikke handler efter dem, ligner en dåre, som byggede sit hus på sand.

Og regnen styrtede ned, og vandstrømmene kom, og vindene blæste og slog imod det hus; og det faldt, og dets fald var stort.

Og det skete, da Jesus var færdig med at tale disse ord, var folkeskarerne slået af forundring over hans lære;

thi han lærte dem som en, der har myndighed, og ikke deres skriftkloge.” [Mattæus 7:24–29].

Det er meget interessant at læse Mattæus’ beretning om begivenhederne omkring Jesus, og hans lære. Man ser tydeligt at han kun havde ét for øje. Hvorledes kan nogen læse skrifterne uden at indse at Kristi mis-

sion var, ganske som han sagde så mange gange ved flere forskellige lejligheder: „... at tilvejebringe udødelighed og evigt liv for mennesket”? [Moses 1:39]. Dette skulle vi opnå ved at praktisere princippet om at elske ham og hans Fader og hinanden. Hver eneste belæring han fremsatte var beregnet til at gøre menneskene lykkeligere og deres liv rigere, med det endelige formål at opnå evigt liv i Guds nærhed. Hvorfor risikerer så mange at snyde sig selv for denne arv ved at ignorere eller undlade at gøre sig fortjent til de velsignelser der er lovet de trofaste?

Når vi læser Mattæus’ beretning ser vi hvorledes Kristus belærer sine tolv udvalgte, byder de ugudelige at omvende sig, underviser skarerne med lignelser og prædikener, helbreder de syge, oprejser de døde, og, for at sige det kort, går rundt og gør godt. Han organiserede sin kirke, advarede mod et frafald, gjorde det færdigt som hans Fader havde sendt ham for at gøre, blev korsfæstet, begravet og opstod – alt sammen noget der var blevet forudsagt af ham selv og de tidligere profeter.

Alle disse ting skete, og som profeterne havde forudsagt kom der en genoprettelse af Jesu Kristi evangelium med den samme organisation som fandtes i den oprindelige kirke. Både det gamle og det ny testamente taler om en genoprettelse og fremkomsten af Mormons Bog.

Kort efter organiseringen af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige opstillede Joseph Smith de punkter der blev kaldt trosartiklerne. Her sammenfattede han kirkens tro, der var helt

Ideer til hjemmelærere

Nogle punkter der kan lægges vægt på

Hvis du synes kan du nævne disse punkter under samtalen ved dit besøg:

1. *Enhver af de lærdomme Frelseren stod for var beregnet på at gøre menneskene lykkeligere og deres tilværelse rigere med det endelige løfte om evigt liv i Guds nærvær.*

2. *Vi må passe på ikke at snyde os selv for vores evige arv ved at overse eller lade være med at kvalificere os til de velsignelser som er lovet de trofaste.*

3. *Vi er nødt til påny at undersøge vor levevis og beslutte os til at holde budene.*

4. *Vi bør af hele vort hjerte længes at vise frelseren, gennem vor tro og gerninger, hvor meget vi påskønner*

de forfærdelige lidelser han måtte udholde, for at vi kunne blive frelst fra vore synder og opstå fra graven.

Hjælp til diskussionen

1. *Fortæl om dine personlige følelser eller oplevelser angående det at efterleve Frelserens belæring. Bed familiens medlemmer om at fortælle om sine oplevelser eller følelser om dette.*

2. *Findes der skriftstedshenvisninger i denne artikel som familien kunne læse højt og diskutere?*

3. *Ville diskussionen blive bedre hvis man henvendte sig til familiens overhovede før besøget? Er der et budskab fra kvorumslederen eller biskoppen til familiens overhovede om Frelserens belæring?*

i overensstemmelse med de lærdomme Frelseren gav da han levede blandt menneskene.

I den trettende og sidste trosartikel finder vi en smuk erklæring om det vi tror på, i følgende ord:

„Vi tror, at vi må være ærlige, sandfærdige, kyske, velgørende og dydige og gøre godt mod alle. I virkeligheden kan vi sige, at vi følger Paulus' formaning: Vi tror alt, vi håber alt, vi har udholdt meget og håber at kunne udholde alt. Vi tragter efter alt, hvad der er dydigt, elskeligt, hvad der har godt lov eller er prisværdigt.”

I denne udtalelse findes alle de guddommelige egenskaber som Frelseren levede sit liv efter og som han så tappert underviste andre i. Vi får vore børn til at lære disse trosartikler udenad, vore missionærer har dem stående på deres visitkort og vi citerer dem regelmæssigt for venner og undersøgere fordi vi er stolte over at tilhøre en organisation med så høje idealer.

Men i hvor høj grad har vi forpligtet os til oprigtigt og ærligt at efterleve hvad vi forkynder? Vi er nødt til hver især påny at ransage vor livsførelse og beslutte os til at holde budene og være et eksempel på retfærdighed samt øve en god indfyldelse i en problemfyldt verden. Vi kan ikke nøjes med at være næsten ærlige, til dels kyske eller dydige, eller halvhjertet gavmilde. Vi må hellige os sagen fuldtud. Vi har brug for en holdningsændring. Vi er nødt til at støtte hinanden i stedet for at bagtale hinanden og være skadefro eller gribe til sladder i en ond hensigt. Med hensyn til kommunens og landets politik er det særlig nødvendigt at vi vælger gode, ærlige repræsentanter

der vil kæmpe for retfærdighedens sag, og således bør vi glemme partiforhold og arbejde sammen til alles fælles bedste. Vi bør som vi siger det: „Tragte efter alt, hvad der er dydigt, elskeligt, hvad der har godt lov eller er prisværdigt.”

Lad os følge de ord Kristus sagde da han henvendte sig til de skriftkloge og farisæerne:

„Dette folk ærer mig med læberne; men deres hjerte er fjernet fra mig.

Det er forgæves, de dyrker mig, når de fører lærdomme, som kun er menneskebud.”

Oh han kaldte folkeskaren til sig og sagde til dem: „Hør og forstå: Ikke det, der går ind i munden, gør mennesket urent, men det, der går ud af munden, det gør mennesket urent.” [Matt. 15:8–11].

Mattæus har også berettet om det spørgsmål der blev stillet af den farisæer der forsøgte at friste Jesus, idet han spurgte:

„Mester, hvilket bud i loven er det største?”

Han svarede ham: „Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele dit sind.

Dette er det største og første bud.

Der er et andet som er dette ligt: „Du skal elske din næste som dig selv.

På disse to bud hviler hele loven og profeterne.” [Matt. 22:36–40].

Hvis vi går videre til det 23. og det 24. kapitel i Mattæus Evangeliet kan vi læse om de prøvelser og ulykker der vil gå forud for Kristi andet komme. Der som vi kan fornemme ånden i hans inderlige bønner og overvældende kærlighed til os bør vi af hele vort hjerte længes efter at vise frelseren, gennem

Vi medlemmer af
hans kirke arbejder
alle sammen for fred,
for en bedre
tilværelse for os og
vore børn, . . . for at
holde hans bud.

vor tro og gerninger, hvor meget vi påskønner de forfærdelige lidelser han måtte udholde, for at vi kan blive frelst fra vore synder og opstå fra graven.

Kan I fornemme hans store kærlighed i det han sagde:

„Jerusalem, Jerusalem! Du, som ihjelslår profeterne og stener dem, der er sendt til dig! hvor ofte har jeg ikke villet samle dine børn, som hønen samler kyllingerne under sine vinger! og I ville ikke.

Se, jeres hus bliver forladt og overladt til jer selv!

Thi jeg siger jer: fra nu af skal I ikke se mig, før den tid kommer, da I siger: „Velsignet være den, som kommer, i Herrens navn!“ [Matt. 23:37-39].

Vi medlemmer af hans kirke arbejder alle sammen for fred, for en bedre tilværelse for os og vore børn, for tryghed og sikkerhed, for at få styrke til at sejre og leve som Gud ønsker vi skal og for at holde hans bud. Hvad skal vi gøre?

„Det er dig der skal bygge en bedre verden,“ sagde Gud.

Og jeg svarede: „Hvordan?“

„Verden er så enorm og på sådan et indviklet plan,

mens jeg kun er lille og kan slet intet gøre.“

Men Gud i sin visdom sagde blot: „Begynd at gøre dig selv bedre.“ □

Denne tale blev forberedt af president Tanner en måned før hans død den 27. november 1982.

Spørgsmål og svar

Spørgsmål af almindelig interesse besvaret som vejledning, ikke som en officiel tilkendegivelse af kirkens politik.

Spørgsmål:

Der er så mange menneskelige lidelser i verden i dag. Hvorfor indleder kirken ikke en kampagne, så sulten i verden kan få ende og de nødstedtes lidelser kan blive lettet?

Edward L. Soper

Svar:

Edward L. Soper, der er områdeleder indenfor velfærdstjenesten i De sydøstlige forenede Stater.

Det er opmuntrende at fornemme den omsorg for de dårligt stillede som ligger i dette spørgsmål. Jeg er sikker på at mange af læserne deler denne omsorg.

I behandlingen af dit spørgsmål vil jeg gerne have at du skal forstå at det bedste redskab til at lette lidelser er evangeliet i sig selv. En omvendelse til evangeliet vil i den grad fremme lindringen og fremgangen for de mennesker der efterlever dets forskrifter, at såvel timelige som åndelige mirakler vil finde sted i disse menneskers tilværelse. Det var denne sandhed der fik præsident Spencer W. Kimball til at sige følgende i 1974:

„Jeg glemmer aldrig da jeg gik gennem gaderne i Calcutta i Indien og så de mange forsultne

mennesker . . . jeg glemmer aldrig da vi stod på 5. sal i et stort hotel i Calcutta og kiggede ned i sidegaden på disse mennesker i deres tynde påklædning, nogle få af dem lå på fortovene . . . uden et sted at gå hen, intet at spise og intet sted at søge ly . . . jeg så hvordan det begyndte at regne og jeg så hvordan disse mennesker trak sig lidt længere tilbage for at søge ly under et lille halvtag. Jeg så hvordan folk i Peru led, og én af pressefolkene bebrejdede os en dag at vi ikke tog os af alle disse stakkels mennesker. 'Hvorfor rejser I rundt i verden og gør alt det I gør uden at tage jer af disse mennesker?' spurgte han. Jeg svarede: 'Det vil du have svært ved at forstå. Hvis disse mennesker ville acceptere Jesu Kristi evangelium, så er der et program hvorved de kunne få hjælp og deres lidelser ville blive lindret. De ville kunne leve under rimelige forhold i deres hjem og få en fornuftig tilværelse.'

Og det er rigtigt, søskende. Jeg mener at evangeliet er løsningen på hele verdens problemer, hvis vi går tilstrækkelig ind for det, kan vi ved forenede anstrengelser løse dem. Og det er derfor vi gør så meget ud af missioneringen, for at vi lidt efter lidt kan få evangeliet ud til alle mennesker . . . Evangeliet om at hjælpe de fattige, om at tage sig af mennesker der er mindre heldigt stilledt end vi selv." [Uddrag af velfærdstjenestemødet

den 5. okt. 1974, s. 18-19].

Da præsident Harold B. Lee i 1930-erne var stavspræsident gav Det øverste Præsidentskab ham til opgave at udarbejde et program som omhandlede de problemer du netop har nævnt.

Om dette sagde præsident Lee: „Jeg søgte Herren . . . og jeg fik også noget af ham. Min første tanke var: 'Hvilken slags organisation har vi brug for, for at kunne gøre dette?' Og jeg begyndte at tænke på at opstille noget i retning af det verden havde opstillet, og jeg modtog ét af de mest fundamentale vidnesbyrd om værdien af kirkens præstedømme. Det var som om Herren sagde til mig: '. . . I har ikke brug for en anden organisation. Jeg har givet jer den mest storslåede organisation der findes på jordens overflade. Der findes ikke noget større end præstedømmets organisation. Det eneste du behøver at gøre i verden er at få præstedømmet til at fungere. Det er det hele.'" [Uddrag af velfærdstjenestens landbrugsrådgivningsmøde, den 3. okt. 1970, s. 20].

Med dette i tankerne er det godt at vide at kirken og dens kring 26 lande rundt omkring i verden. medlemmer er så direkte engageret i arbejdet på at forebygge og lindre lidelser. Selv om kirken har et venskabeligt samarbejde med offentlige og private foretagender i denne sag, så udføres vort arbej-

de gennem kirkens etablerede præstedømmeorganisation.

Der hvor kirken er veletableret administrerer præstedømmet velfærdstjenestens midler i stort omfang. Mange af de mennesker der lever i dyb fattigdom såvel som de tusinder der blot har midlertidige vanskeligheder, får hvert eneste år hjælp gennem biskoppernes forrådshuse, Deseret Industries, arbejdsanvisningen og sidste dages helliges socialtjeneste. Hjælpekilderne og hjælpen tilpasses forhold og behov efter kirkens formåen og står til rådighed for enhver som er villig til at efterleve de principper efter hvilken hjælp bliver givet.

I kirkens større områder har biskopper og grenspræsidenter adgang til fasteofferfond samtidig med at de lokale medlemmer med forenede anstrengelser afhjælper behov og lidelser. Derudover har 2.500 søstre samt ældre mennesker og ægtepar virket som fuldtidsmissionærer i velfærdstjenesten i løbet af de sidste 12 år. For tiden er der mere end 600 der arbejder i sådanne missioner i om-

I næsten alle disse områder er medlemmer og missionærer direkte engageret i kampagner som dem du foreslår. Disse missionærer har oprettet kurser om sundhed og ernæring i skolerne; de har hjulpet til en bedre lægeforsorg; de har gennem medierne påbegyndt landsdækkende kampagner om sygdomme og dårlig

ernæring; de har iværksat sygehjælpsklinikker, workshops, seminarer, undervisning og sundhedsstillinger der er nået ud til millioner af mennesker; de har opfordret til at anlægge tusindvis af private haver; belært om hjemmeforråd og god ernæring; og styrket præstedømmets og hjælpeforeningens ledere og medlemmer i evnen til at forebygge og behandle lidelser.

Kirken har også sørget for hjælp når der er indtruffet katastrofer og ulykker. Fra de senere år kan f.eks. nævnes den hjælp der blev givet efter oversvømmelserne i Californien og i Idaho, i forbindelse med orkaner i De sydøstlige forenede Stater og når der har været jordskælv i Nicaragua, Peru, Guatemala og Argentina. Du vil måske også være interesseret i at høre hvordan kirken desuden har skaffet mad, midlertidig husly, tøj, sengetøj og værktøj til Guatemala og hjulpet familier med at bygge over 400 nye jordskælvssikrede huse. I Argentina er der desuden bygget huse til mange mennesker der har mistet deres hjem.

Disse og flere andre ting gøres af medlemmerne privat og af kirken for at lindre og forebygge sult og lidelser rundt omkring i verden, men ikke ret mange af disse betydningsfulde tjenesteydelser bliver offentligt kendt. Jeg ved f.eks. at der er oprettet et lægebibliotek i Samoa og Tonga; der er

indrettet en fødeklíník på et hospital i Chile; der er skabt grundlag for at støtte undersøgelser til gavn for børns sundhed over hele verden; og jeg har hørt en beretning om hvordan frivillige har givet lægehjælp og undervisning til underudviklede lande.

Kirkens medlemmer har bestemt vist sig værdige til den tillid som præsident Kimball har udtrykt: „Jeg er ikke bekymret for at kirkens medlemmer ikke skulle reagere når de hører om nød og elendighed, lige så lidt som jeg er bekymret for at de ikke skulle opdage en sådan nød.“ [Til regionalrepræsentanternes seminar, den 29. sept. 1978].

Selv om kirken og mange af dens medlemmer *virkelig* er engageret i arbejdet for at lindre sult og lidelser, så er det vigtigt at vi allesammen bliver ved med at bekymre os for folk i nød. Den reaktion som udvises af dem der, når de bliver opmærksomme på at andre hjælper, sætter sig tilbage i deres lænestol fordi „det ordner de andre“, virker mere grelt end om nogen dør af deres lidelser.

Vi har allesammen fået mulighed for og pligt til at deltage i arbejdet for at lindre lidelser. En Guds profet har sagt disse ord til os: „Og I vil også selv hjælpe dem, der har jeres bistand behov; I vil dele jeres formue med den, der er trængende, og I vil ikke tillade, at betleren forgæves fremfører sin bøn for jer, eller lade

ham bortvise for at omkomme.“ [Mosiah 4:16].

Kirken har sørget for muligheder og opmuntrer alle dens medlemmer til at „virke med iver for en god sag og gøre mange ting af egen fri vilje og udøve megen retfærdighed“. [L&P 58:27]. „Thi den, hvem meget er givet, af ham skal man kræve meget.“ [L&P 82:3].

Vi kan både individuelt og som familie gøre meget for at ændre lidelserne i denne verden, både ude og hjemme. Vi kan være effektive hjemmelærere og besøgs-lærere. Vi kan virke som missionærer og se til at vore børn gør det samme. Vi kan yde barmhjertighedstjeneste. Vi kan udføre tjenesteprojekter indenfor det aronske præstedømme og Unge Piger. Vi kan arbejde på velfærdsgårde eller i biskoppens forrådshus. Vi kan give bidrag til Deseret Industries. Vi kan åbne vort hjem for plejebørn. Vi kan give af vores tid til lokale velgørenhedsforeninger eller hjælpe til med at organisere offentlige programmer til hjælp for mennesker i nød eller give bidrag til værdifulde programmer.

Det er sandt at „der er noget at gøre omkring os nu, kom, vær med i den gode sag. Lad ej tiden gå tabt, men vær stedse på vagt og gør noget godt i dag“. [Sange nr. 119]. □

DEN BARMHJERTIGE ÆGTEFÆLLE

Terrance D. Olson

„Jeg er overbevist om at Jesu Kristi evangelium er en meget praktisk løsning på ægteskabsproblemer.“

Vi var ved at pakke før en kort tur op i bjergene i det nordlige New Mexico og jeg var netop ved at anbringe børnene og de sidste ting i bilen. Så kom min kone frem i døren og sagde muntert: „Nå, er alle parate?“ I det øjeblik hun smækkede døren blev jeg klar over at jeg ikke havde mine nøgler! Jeg råbte hurtigt: „Lad være med at smække . . . døren.“ For sent.

Jeg blev omgående irriteret. Jeg sagde noget til min kone som viste at jeg gav hende skylden: „Mine *nøgler* er *derinde!*“

Heldigvis havde vi glemt at lukke et vindue, så vi kunne komme ind i huset uden at bruge for megen tid, og min irritation lettede. Jeg „tilgav“ min kone fordi hun havde såret mine følelser.

Da jeg senere tænkte over oplevelsen blev jeg klar over at jeg havde fundet det mest bekvemt at give min kone skylden, fordi jeg på den måde kunne retfærdiggøre *min egen* fejl. Ved hjælp af min fjendtlighed kunne jeg vise at *hun* var den skyldige og at jeg var et hjælpeløst offer.

Sandheden var at min irritation slet ikke skyldtes hendes opførsel. Den var derimod en følge af min uvillighed til at acceptere ansvaret for mine handlinger, og det var tydeligt at hun havde brug for min tilgivelse – men jeg havde selvfølgelig ikke brug for hendes.

I virkeligheden var jeg nødt til at omvende mig fra de følelser *jeg* havde. Var det hende der havde overtrådt på én eller anden måde var løsningen på

problemet at hun måtte omvende sig og jeg tilgive. I dette tilfælde var det eneste nødvendige dog at jeg omvendte mig, for at vi igen kunne være ét. Jeg forstod også at det var nødvendigt at jeg omvendte mig – slap af med min fornærmelse – uanset om hun havde nogen skyld eller ej. Jeg indså at jeg ikke kunne både lade være med at omvende mig [eller modtage tilgivelse] og føle barmhjertighed på samme tid. Disse to indstillinger er uforenelige.

Denne helt almindelige hændelse viser nogle vigtige sandheder om tilgivelse, kærlighed og barmhjertighed. Jeg har lært at disse kristne indstillinger danner grundlaget for at kunne klare de store problemer såvel som de små der kan forekomme i et ægteskab. Disse egenskaber kan føre til enhed selv i de mest spændte forhold.

Som ægteskabs- og familierådgiver møder jeg ind imellem mennesker som synes at problemerne i deres ægteskab er for store til nogen sinde at kunne løses. Søster Flagg [ikke hendes rigtige navn] var én af dem. Hun fortalte mig om sin følelse af hjælpeløshed hun havde i et kærlighedsløst ægteskab. Da jeg spurgte hende om hun kunne forestille sig hvordan hendes liv ville se ud om et år, og forsøge at beskrive hvordan hendes ægteskab

ville være på dette tidspunkt, så skiftede hun fra skuffelse til fortvivlelse. Hun mente helt bestemt at hendes ægteskab ikke kunne blive anderledes. Hun tvivlede på at hun nogen sinde kunne elske sin mand mere; han var reserveret, uinteresseret og fuldt optaget af sin egen verden. Han gav sjældent tid til hende – til *dem*. Han var ikke fysisk grov, men tog afstand fra hende.

Jeg opfattede følgende træk i hendes situation: [1] Hun følte sig hjælpeløs i betragtning af det hun så som en håbløs situation. [2] Hun var følelsesmæssigt nedtrykt fordi hun følte sig isoleret fra sin mand. [3] Hun var overbevist om at hun var offer for omstændighederne og at hun sad fast i elendigheden på grund af sin mands opførsel. [4] Hun betragtede evangeliet som en række idealer, men ingen passende hjælp i hendes situation. [Det var som om hun påstod at hendes lidelser var en undtagelse i forbindelse med efterlevelsen af evangeliets principper]. Jeg er overbevist om at Jesu Kristi evangelium er løsningen [en meget praktisk] på ægteskabsproblemer. Selv om nogle ægtepar synes at skrifternes råd er for abstrakte eller idealistiske, ser jeg hele tiden hvordan evangeliet er kilden til personlig og ægteskabelig lykke og at det har svaret som kan løse ægteskabsproblemer.

Hvis vi elsker vores ægtefælle som os selv, vil vi se med barmhjertighed på ham eller hende . . . så går vi sammen ud ad evangeliets landevej.

Som følge deraf forsøgte jeg at forklare søster Flagg hvordan tre vigtige holdninger i evangeliet – tilgivelse, kærlighed og barmhjertighed – kunne hjælpe hende og hendes mand til at få løst deres vanskeligheder. Jeg prøvede at hjælpe hende til at se at, ligesom jeg havde syntes at min kone var årsag til min irritation da hun smækkede mine nøgler inde, således beskyldte søster Flagg uretfærdigt sin mand for hendes elendighed. Hvad enten min kone havde været skyldig eller ej, så var det forkert af mig at beskyldte hende for min reaktion. Min fornærmelse var min måde at afvise at føle barmhjertighed for min kone. Søster Flagg befandt sig i en lignende situation: hvad enten hendes mand havde nogen skyld eller ej, så var hendes hjælpeløshed en måde hvorpå hun viste hvor umuligt det var for hende at se barmhjertigt på ham.

Jeg siger ikke at hendes mand var uskyldig, at løsningen på hendes problem lå blot hos hende selv – i hendes holdning. Jeg vil dog sige at hendes måde at betragte sin situation på var et led i problemet. Hendes påståelighed gjorde hende hjælpeløs, og derved frembragte hun håbløshed.

Det kan da godt være at bror Flagg var reserveret og uinteresseret, således som søster Flagg sagde, og at alt hvad hun sagde var sandt. Men ved at

efterleve evangeliets principper kunne hun stadig gøre en hel del for at forbedre sin situation. Selv om der ikke er garanti for at hendes mand ville reagere og forandre sig, så kunne hun stadig slippe af med den hjælpeløshed og fortvivlelse hun var bundet af og skabe et bedre liv for sig selv og forhåbentlig også for sin mand.

Hvis mennesker, der befinder sig i situationer som søster Flagg, ville indse at *de* kan gøre noget ved deres problemer, så vil de allerede være i gang med at løse problemet. Jeg husker at jeg arbejdede sammen med en mand der ligesom søster Flagg følte sig hjælpeløs. Han var helt sikker på at han intet kunne gøre for at løse problemerne i sit ægteskab. Skønt hans hjælpeløshed følte virkelig, så var den *ikke* et produkt af hans situation, han havde derimod selv tilvejebragt den for at vise hvem der havde skylden. Det var hans „bevis“ på at han intet kunne gøre ved sin situation undtagen forsvare sig imod den. Ved at nære disse følelser kunne han opnå hævn imod sin kone for hendes „fejl“.

Hvad kunne han gøre ved disse følelser? Han kunne ligesom søster Flagg sørge for at komme af med dem og erstatte dem med kristne egenskaber som tilgivelse, kærlighed og barmhjertighed. Han ville ikke kunne føle

Forudsætningen for hver eneste ændring er at vi ændrer vort hjertes indstilling ved at acceptere forsoningen – også når det gælder ændringer i ægteskab eller familie.

sig både hjælpeløs og tilgivende på samme tid; han kunne enten blive ved med at påstå at han var hjælpeløs eller vende sit hjerte til Herren – og begynde at løse problemet.

Vores fjendtlighed imod andre mennesker er et større grundlag for vore problemer end det pågældende menneskes opførsel. Det andre gør imod os må ikke være årsag til at vi bliver ubarmhjertige eller ikke kan tilgive. Vi er selv årsag til dette ved at nægte at tilgive. Vejen til vores personlige fred kan vi kun nå ved at omvende os fra at føle os fornærmede.

Tænk over L&P 64:10: „Jeg, Herren, tilgiver, hvem jeg vil, men af jer forlanges det, at I tilgiver alle mennesker.“

Hvis vi har en tilgivende indstilling overfor vores ægtefælle har vi gjort en vigtig begyndelse. Har vi tro på de to første bud, bliver vi velsignede derved. Elsker vi Herren af hele vort hjerte, vil vi se anderledes på vores situation. Hvis vi elsker vores ægtefælle som os selv, vil vi se med barmhjertighed på ham eller hende og ikke længere være fortvivlet. Så går vi sammen ud ad evangeliets landevej, fremfor på en sti hvor evangeliet fornægtes.

De tyngende følelser vil forsvinde når vi indser at vi ikke er hjælpeløse. Dette er tro – ikke den slags tro der

ligger passivt på en hylde eller er skjult i en bog – men den slags der *arbejder* i hjertet og sindet og i menneskets tilværelse. En af evangeliets gaver er tro på at Gud ikke er fremmed overfor vore sorger eller ligeglad med vore udfordringer. Når vi anvender det fundamentale i evangeliet på denne måde vil vi aflægge de tyngende følelser som hjælpeløshed er, til fordel for troen. Selv om vi stadig har følelser vil de være af en helt anden karakter end den fortvivlelse vi følte før.

„Men,“ vil nogen måske sige, „det ændrer jo ikke den kendsgerning at vi er ofre. Har min ægtefælles opførsel ikke gjort det umuligt for os at føle noget som helst andet end det vi nu føler?“

Evangeliet lærer os at vi er frie „til at handle for [os selv] og ikke lade os påvirke . . . og alle ting, der er tjenlige for menneskene, er givet [os]“. [2 Ne. 2:26, 27]. Hvordan vores ægtefælles indstilling og synder end er, så er hans eller hendes opførsel med andre ord ikke tilstrækkelige til at fratage os evnen til at leve som vi mener vi bør.

Der findes selvfølgelig ikke nogle magiske trin man kan følge. Men prøv at forestille jer hvad der kan ske for en mand hvis han f.eks. ville se barmhjertigt på sin kone – hvis han skulle se på hendes „fejltagelser“ i kærlighed, ville

han da se det fra *hendes* synspunkt, se hvor elendigt *hun* føler sig? Ville han lægge mærke til hendes selvretfærdige opførelse? Ville han spekulere på hvordan de sammen kunne arbejde på at overvinde deres vanskeligheder? Ville han se håb for fremtiden? Evangeliets svar på disse spørgsmål er ja.

Hvis vi antager en sådan ny indstilling ville vi være „frie“ til at skabe et bedre ægteskab. I stedet for at påstå at vi er fanget ville vi se en mulighed for at være til at tale med, samt være langmodige og milde og udvise „oprigtig kærlighed“ [se 2. Kor. 6:6] overfor hinanden. Vi ville se på vores ægtefælle som Herren ser på ham eller hende. Vi ville få et nyt syn på os selv, på vores ægtefælle, og på vort ægteskab – et synspunkt der kommer ved efterlevelsen af evangeliet. Vi ville blive barmhjertige i stedet for anklagende, fornærmede eller fortvivlede.

Denne ændring i hjertet er kun begyndelsen. Den vil ikke omgående kunne løse ægteskabelige problemer. Men hvis vi ser barmhjertigt på hinanden vil vi åbne en udvej for at løse problemerne effektivt. Eftersom kraft og indflydelse er noget som virkelig kommer gennem oprigtig kærlighed, barmhjertighed og interesse, så kan vi øve en retfærdig indflydelse i vort ægteskab.

Det er selvfølgelig muligt at vores ægtefælle ikke vil forandre sig og at vi ikke får den enhed i vort ægteskab som vi ønsker. Men selv om dette ikke sker så er vi stadig blevet fri for de bånd som fornærmelse og håbløshed binder os med, og vi kan stadig se at livet har en mening og giver en belønning. Vi er ikke hjælpeløse, vi er ikke ofre for situationen.

Det sker dog ofte i situationer som disse, at mange af de problemer man har med sin ægtefælle forsvinder, når den ene begynder at være barmhjertig. Når vi nærer uvilje eller er fjendtligt indstillet, vil de problemer vi finder i vores ægtefælle somme tider være nogen vi selv fremstiller for at retfærdiggøre vores egen fornærmelse. Når vi omvender os fra vore ubarmhjertige følelser vil sådanne fornærmelser forsvinde og vi vil se på vore kære i et nyt lys. Så bliver vi en sådan barmhjertig ægtefælle som vi ønsker vores ægtefælle ville være. Og vi kan begynde at blive en velsignelse i hans eller hendes liv.

„Derved har vi lært kærligheden at kende,“ sagde Johannes, „at han satte sit liv til for os; så er også vi skyldige at sætte livet til for brødrene.

Men den, der har jordisk gods og ser sin broder lide nød og lukker sit hjerte

for ham, hvorledes kan Guds kærlighed blive i ham?

Børnlille, lad os ikke elske med ord, ej heller med tunge, men i gerning og sandhed." [1. Joh. 3:16–18].

Evangeliet er løsningen på ægteskabsproblemer. Forudsætningen for hver eneste ændring er at vi ændrer vort hjertes indstilling ved at acceptere forsoninger – også når det gælder ændringer i ægteskab eller familie. Vi kan ikke afgøre hvad andre vil gøre, men Kristi evangelium er tilgængelig for os og det omfatter tilgivelse, kærlighed og barmhjertighed. På grund af dette og vores handlefrihed, så *kan* vi beslutte os til hvad vi vil gøre. Og eftersom vi høster i samme ånd som vi sår, kan vi enten lægge grundlaget for fjendtlighed og fornærmelse, eller så barmhjertighedens sæd ved at leve således at vi inviterer fred og harmoni ind i vort hjem.

Lad os tale om det

Når I har læst „Den barmhjertige ægtefælle“ får I måske lyst til personligt at tænke over nogle af følgende spørgsmål eller drøfte dem med jeres ægtefælle.

1. Hvordan kan evangeliet være løsningen på bestemte situationer i vort ægteskab?

2. Har jeg nogen sinde været „hårdhertet“ overfor min ægtefælle? På hvilke måder kunne vort ægteskab blive bedre hvis vi hver især påtager os ansvaret for vore handlinger?

3. Artiklens forfatter siger at de væsentligste følelser er en måde at afvise ansvar på. Hvordan kan man slippe af med sådanne følelser?

4. Hvordan vil et barmhjertigt ægteskab være? Hvis vi havde et sønderknust hjerte og en angergiven ånd hvordan ville vi så behandle hinanden?

ERROLL BENNETT

Tahiti fodboldstjernes mod ændrede reglerne

Michael Otterson

„Du må jo være blevet skør!“ rasede Erroll Bennetts far da han hørte at hans søn havde i sinde at tilslutte sig Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. „Er du gået fra forstanden? Du kommer til at opgive det hele *alt* hvad du har kæmpet for. Du aner sikkert ikke hvad du er i færd med!“

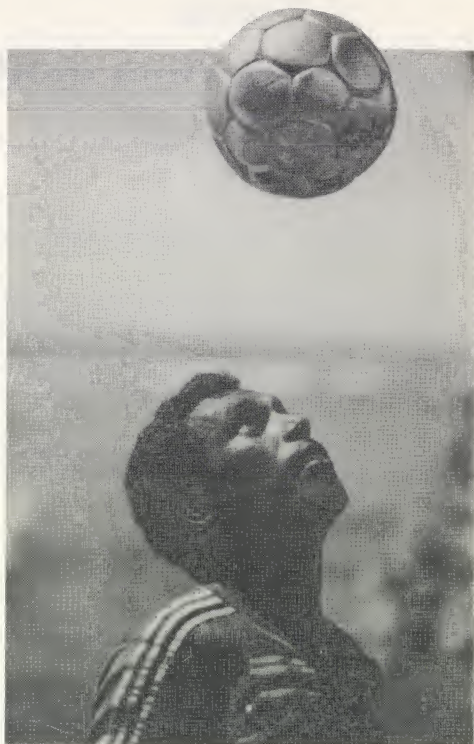
Faderen affejede sin søns protester og fortsatte: „Hvis du gør det vil jeg ikke kendes ved dig. Fjern alt hvad der tilhører dig i dette hus og sæt så ikke dine fødder indenfor disse døre igen.“

Det var naturligvis ikke første gang der har været så dybe overensstemmelser mellem forældre og børn at de har skabt hindringer for dem der ville tilslutte sig evangeliet. Men denne gang var det ikke blot en modvilje overfor nye religiøse lærdomme. For hvis Erroll Bennett tilsluttede sig kirken ville det betyde afslutningen på hans strålende karriere som topfodboldspiller på Tahiti. På denne Stillehavsoer fodbold ligesom i Sydamerika og Europa en sport der bliver sat stor pris på. Af alle sportsgrene er fodbold den der har det største antal tilhængere på Tahiti, og tilhørerne lever bogstavelig talt for denne sport. De bedste spillere

bliver nationalhelte. Som 27-årig havde Erroll Bennett allerede opnået denne position som førsteholdets anfører i Tahitis æresdivision. Hans navn var kendt af alle og der var alle mulige tegn på at han i lang tid ville befinde sig på toppen. Hans slanke skikkelse der var 175 cm høj fortalte ikke noget om hans dominerende optræden på fodboldbanen. Desuden synes hans smilende ansigt og beskedne ydre ude af trit med de store overskrifter i Tahitis aviser hvor der stod: „Bennett, fodboldbanens skræk“; „Bennett, har ikke brug for medlidenhed“; „Bennett – turneringens topscorer.“

Da Erroll den aften i 1977 sammen med sin hustru kørte hjem til sine forældre, spekulerede han på hvordan han skulle fortælle dem nyheden mens han funderede over begivenhederne for nylig som havde påbegyndt en så dramatisk ændring i hans liv.

Eftersom sport på Tahiti ikke er professionel, så arbejdede Erroll om dagen som politibetjent i hovedstaden Papeete på Tahiti. Det var en ven der sad i byrådets finansafdeling som havde præsenteret ham for kirken. Vennen hed Lysis Teroatea, og han virkede

som biskop i Papeete stavs 3. ward da han inviterede fodboldspilleren og hans hustru til en familiehjemmeaften.

Familien Bennett havde nydt denne aften og var stærkt præget af den film de havde set: „Menneskets søgen efter lykke“. De blev inviteret flere gange og familien Bennett blev mere og mere interesseret. Som bror Bennett senere siger: „Biskoppen forklarede evangeliets principper så klart og tydeligt. Min kone og jeg følte begge to stor trang til at blive døbt.“

Men denne beslutning kom som en bombe for Errolls fodboldklub, Central, som var på førstepladsen i æresdivisionen – og det har ikke noget at gøre med religiøs intolerance. Alle fodboldkampe på Tahiti blev spillet om søndagen, ligesom mange andre steder i Stillehavsområdet. Og hvis klublederne kendte noget til mormonerne så var det den ene ting at de havde andet at lave om søndagen end at dyrke sport. Klubben havde allerede set hvordan lovende, unge spillere holdt op med at spille fodbold om søndagen når de var blevet medlemmer af kirken. Erroll Bennetts beslutning om at blive en sidste dages hellig ville næsten helt sikkert betyde en afslutning på hans fodboldkarriere.

De havde ret med hensyn til det med søndagene. Erroll havde allerede sagt at hvis han blev døbt ville han ikke længere spille kampe om søndagen. Kirken ville komme i første række – selv før hans kærlighed til fodbold. I sin desperation telefonerede Napoléon Spitz, der var formand for Central klub og fodboldunionen, samt en enorm indflydelsesrig mand indenfor Tahiti idræt – til Papeetes stavspræsident, Victor D. Cave, som nu er regionalre-

præsident. Han spurgte om der ikke fandtes en udvej, så stavspræsidenten kunne give Erroll dispensation, så han kunne spille om søndagen. Når alt kom til alt var det jo ikke blot et spørgsmål om at spille fodbold, men om national stolthed. Præsidenten svarede høfligt og ligetil: „Det må du spørge Erroll om og lade ham tale for sig selv. Det er hans beslutning om han vil døbes, og han kan selv fortælle sin mening.“

Der var dog ingen af disse pressede situationer der havde været så vanskelige at klare som den han stod overfor med sin egen far, hvem han elskede og respekterede dybt, og som følte en faderlig stolthed over sin søns sportspræstationer. Når man i dag hører bror Bennett fortælle om det der fandt sted, bliver man klar over at denne oplevelse påvirkede ham dybt. Han havde altid haft et nært forhold til sine forældre, men nu var hans far ubøjelig. „Du har skabt en mur imellem os. Jeg vil ikke have mere med dig at gøre.“ Og så tilføjede han at han ikke ønskede at se sin søns tredje barn – det barn som hans kone netop ventede. Da Erroll og hans hustru forlod forældrenes hjem den aften havde de tårer i øjnene og var meget ulykkelige, alligevel vidste de at de ikke kunne afvise evangeliet. Deres overbevisning måtte nu være så dyb at de kunne få styrke nok til at klare et hvilket som helst pres de kom ud for.

Selv om Erroll endnu ikke var medlem af kirken var det første han gjorde, at opsøge sin ven biskop Teroatea for at få et råd. Det er med varme følelser fodboldspilleren erindringer sig hvordan biskoppen lyttede og derpå tilskyndede Erroll til at tage det første skridt til forsoningen, og udsætte spørgsmålet om dåb indtil han havde gjort dette

sidste forsøg. Derpå forklarede bisoppen princippet om præstedømevelsignelser og om hvordan præstedømmets myndighed kunne benyttes til at hjælpe ham.

Den aften fik Erroll en præstedømevelsignelse for første gang, og det var hans sdh-ven gennem længere tid og fodboldentusiasten Noel Tarati der gav ham velsignelsen. Bror Tarati lovede lige så stille Erroll at det vanskelige problem ville blive løst og at hans far ville tage imod ham hvis han vendte tilbage, om også der skulle lyde nogle hårde ord. Den næste dag kørte Erroll igen hjem til sin far. Da han nærmede sig huset kunne han se hvordan hans far stod i døren ud til forhaven. Han havde tårer i øjnene. „Jeg ønsker at du vil tilgive mig, Erroll,“ sagde han. „Jeg sov ikke hele sidste nat bare for at spekulere. Hvis ikke du var kommet først, var jeg kommet til dig.“ Og så fortsatte han: „Du ved at du vil skuffe tusindvis af mennesker. Det kommer til at betyde afslutningen på din karriere hvis du ikke spiller om søndagen. Du ved også at Napoléon Spitz ikke har i sinde at ændre skemaet for hele fodboldunionen bare for din skyld. Men det er jo selvfølgelig din holdning. Det eneste jeg beder dig om er at lade være med at genoptage emnet. Det er afsluttet.“

Selv om forholdet mellem Erroll og hans far i dag er lige så nært som det altid har været, så fortsatte presset fra begge sider i familien helt op til den dag hvor dåben blev fastsat. „Jeg husker tydeligt hvad jeg følte den dag,“ siger bror Bennett nu. „Vi havde været udsat for en masse pres og vi vidste hvad vi ville. Alligevel følte jeg trang til at få en endelig bekræftelse,

en sidste tilkendegivelse fra Herren om at alt var som det skulle være og at vi blot skulle gå i gang.

Jeg husker at jeg gik op ad bjerget som ligger i nærheden af mit hjem og hvor jeg ofte har løbet og trænet, og dér gav jeg udtryk for mine inderste følelser i en bøn til min himmelske Fader. Jeg bad om en bekræftelse, måske en slags budskab om at jeg var i færd med at tage det rigtige skridt. Da jeg var nået halvvejs ned ad bjerget på vejen hjem, bad jeg den samme bøn igen.

Da jeg nærmede mig mit hjem kunne jeg se at der holdt en bil udenfor. Den tilhørte Gabriel Vaianui, der var medlem af kirken men havde været passiv i ca. 10 år og kun kom i kirken en gang imellem. Gabriel havde været på markedet og havde dér hørt nogen sige at Erroll Bennett alligevel havde besluttet sig til ikke at indtræde i mormonkirken. Derpå var han omgående kørt hjem til mig for selv at finde ud af det.“

Erroll betragtede bror Vaianui som den budbringer han ønskede og spurgte omgående: „Gabriel, skulle jeg lade mig døbe i dag?“ Svaret kom uden tøven: „Erroll, uanset hvad du ellers gør, så bør du lade dig døbe. Vend ikke kirken ryggen.“

Bror Bennett taler nu taknemligt om Gabriel Vaianuis råd. „Det var lige hvad jeg havde brug for – netop det ekstra som gav mig det mod jeg savnede.“

Dåben fandt sted som berammet og bagefter fik Erroll Bennett tid til at tænke. Ingen fra fodboldklubben ringede for at sige tillykke eller kritisere, og da aftenen var gået havde han truffet sin beslutning. Det var ikke rart

at skulle indgå et vanskeligt kompromis og det ville være temmelig meningsløst at træne hvis han ikke skulle spille om søndagen. Den næste dag ville han tale med Napoléon Spitz og trække sig tilbage fra aktiv fodbold, og derved lade sin plads stå åben til en anden talentfuld spiller. Hr. Spitz' reaktion var overraskende. „Vent lige et par dage,” sagde han. „Vent til efter mødet i unionen sidst i denne uge.” Da Erroll hørte nyhederne et par dage senere kunne han næsten ikke tro dem. Napoléon Spitz havde fortalt unionens ledere at Central havde besluttet sig til ikke at spille om søndagen. Hr. Spitz forklarede at når der blev spillet om søndagen blev spillere forhindret i at være sammen med deres familie, og at dette var uacceptabelt. Og hvad end unionens andre hold måtte ønske, så ville Central ikke spille om søndagen.

Der blev foretaget en afstemning og beslutningen var enstemmig. Fra nu af ville alle æresdivisionens kampe blive spillet på hverdagsaftener. Michael Ferrand der var sportsjournalist ved Tahiti morgenavis La Dépêche, havde været med til mødet som repræsentant for en anden klub og husker det tydeligt. Han siger smilende: „Vi kendte naturligvis allesammen grunden til at denne ændring blev krævet. Napoléon Spitz talte til mødet som repræsentant for Central. Han kom med nogle gode grunde til at vi allesammen burde lave denne ændring – det pres spillerne og deres familie kom ud for osv. – men jeg tror nok at alle i lokalet vidste at årsagen til det hele var fordi Erroll Bennett havde tilsluttet sig mormonkirken.”

Hr. Ferrand siger at spillerne selv så ud til at være glade for denne nye

ordning skønt offentlighedens reaktion var lidt blandet.

„Det er ikke nemt at ændre gamle vaner,” siger han. „Folk har været vant til at gå til fodboldkampe om søndagen gennem mange år og nu skulle det pludselig laves om til hverdagsaftener. Nogle af sportsjournalisterne var ikke særlig glade for det, men kritikken blev tydeligt afvist. Du må huske på at Erroll Bennett er enorm populær på Tahiti. Ingen sportsjournalist bryder sig om at blive udråbt som kritisk overfor en nationalhelt!”

Lige siden Erroll Bennetts døb i 1977 har alle tolv top-klubber i Tahitis æresdivision spillet deres kampe midt i ugen. De er nu blevet så vant til det at de sikkert ikke ville lave om på denne skik selv om Erroll trækker sig tilbage som fodboldspiller. Hr. Ferrand, som også er direktionssekretær ved La Mennais, som er den største, private, katolske skole på Tahiti, byder ændringen velkommen.

„Personligt synes jeg det er godt,” siger han. „Hvis det bidrager til at søndagen helligholdes, så meget desto bedre.”

Der er ingen der siger at fodboldentusiastene nu flokkes i kirkerne om søndagen i stedet for at gå til en kamp. Alligevel synes den ændring som skete på grund af Erroll Bennetts døb for fem år siden også at have haft en positiv virkning på tahitisk fodbold i sig selv, udover at sabbaten bliver helligholdt. Napoléon Spitz, der har betragtet eftervirkningerne på nært hold, tøver ikke med sit svar: „Der er ingen tvivl om at spillerne foretrækker at spille på hverdagsaftener,” siger han. „De siger at de har opdaget hvordan de nyder at være sammen med familien om sonda-

Erroll Bennett og hans familie med nogle få af hans pokaler.

gen. Det viser sig at de er bedre udhvilede, de får trænet bedre og de spiller bedre. Publikum var måske lidt utilfredse i begyndelsen, men nu tror jeg ikke længere der er tvivl om at de sætter pris på den ekstra frihed de har om søndagen til sammen med familien at gøre hvad de har lyst til. Det er blevet til gavn for os allesammen."

Bror Bennetts princip om ikke at spille om søndagen har betydet at han i de sidste fem år kun er gået glip af to kampe der blev spillet på Tahiti – begge i 1977. Den første var dagen efter hans dåb – før det historiske møde hvor unionen ændrede dagene. Den anden kamp var finalen til Tahiti Cup – en konkurrence der er åben for alle 112 klubber på Tahiti.

Napoléon Spitz siger at det ville have været for indviklet med så kort varsel allerede det første år at ændre cupfinalen til en anden dag. Men det følgende år, og hvert år lige siden, er kampene om Tahitian Cup ikke blevet spillet om søndagen – på grund af Erroll Bennett.

Erroll Bennetts standpunkt i en principsag havde været bemærkelsesværdig nok hvis den havde sluttet der. Men hans overbevisning blev atter og atter prøvet de næste par år. Og her var det igen Napoléon Spitz der hele vejen igennem spillede en fremtrædende rolle.

Tahiti er den ø hvor størstedelen af den spredte befolkning – på 150,000 – i fransk Polynesien bor. Tahiti er en fransk koloni med selvstyre og de vælger selv deres medlemmer til det franske parlament. Eftersom Tahiti er en fransk koloni og ikke et uafhængigt land, så kan Tahiti ikke sende sine fodboldhold til verdensmesterskaber-

ne eller til de olympiske lege. Men de har ret til at deltage i stillehavsturneringen, som afholdes hvert 4. år.

I stillehavsturneringen der blev spillet på Suva, Fijiøerne, i 1979 fik Erroll Bennetts stærke beslutning om at helligholde søndagen bemærkelsesværdige konsekvenser.

I de indledende samtaler med Fijierne i månederne før kampene havde Napoléon Spitz forventet at spørgsmålene om at spille om søndagen igen ville blive et problem. Han havde ret. Fijierne berammede finalen til en søndag og problemet var stadig uløst da den tahitiske sportsdelegation ankom til Suva, med Napoléon Spitz som leder. Spørgsmålet om at spille om søndagen var faktisk ikke nyt for spillerne. Tonga og Samoa var de foregående år kommet med indvendinger, også af religiøse grunde, men det var ikke lykkedes dem at tvinge en ændring igennem. I 1979 var det hele dog anderledes.

Napoléon Spitz var vel forberedt. Han havde bevæbnet sig med en næsten glemt og for længe siden negligeret klausul i Sydhavsøernes sportsvedtægter, og han påpegede at reglerne faktisk forbød at der spilledes kampe om søndagen og at han ville insistere på at de blev overholdt.

„Søndagskampene blev taget af turneringsplanen," beretter han. „Jeg havde ikke mulighed for at acceptere at Erroll ikke spillede og eftersom han ikke ville spille om søndagen var dette det eneste alternativ. Jeg husker at de også gik med til at flytte basketballkampene til en anden dag fordi der var 5 basketballspillere der var mormoner i den tahitiske gruppe." Og hans smil bliver endnu bredere da han tilføjer: „I

mormoner har virkelig skabt rod i Stillehavsoernes sport!”

Efter nogle måneders forhandlinger kom dagen hvor kampene i 1979 skulle spilles. Det tahitiske fodboldhold som blev anført af dets sdh-leder, vandt kvartfinalen imod Ny-Hebriderne [nu en uafhængig stat i Vanuatu], efter at kampen var flyttet fra søndag til mandag. Tahiti gik videre og vandt semifinalen imod Ny Kaledonien – og højdepunktet kom da de vandt finalen over Fijijerne.

Nu kunne man måske forestille sig at Erroll Bennett var en stædig mand som måske ville nyde en lille smule at folk ville gå så langt for at indrette sig efter ham og hans særlige evner. Men Errolls optræden viser ikke en sådan indstilling. Han svarer stille og lidt genert på spørgsmålene. Hans dregnede smil giver ikke det indtryk at han tænker så dybt, og i den grad har forpligtet sig i principsager. Det er formodentligt denne egenskab der gør at han er så vellidt blandt så stærke samfundsledere som Napoléon Spitz, og har gjort ham fortjent til sine holdkammeraters respekt.

Errolls ærlige følelser for sabbatens helligholdelse ligger uden for enhver diskussion. Når han siger at han hellere vil trække sig tilbage fra at spille en vigtig kamp end sparke til en fodbold på Herrens dag, så mener han det præcist. Denne kendsgerning har han tydelig vist ved adskillige lejligheder når han er gået glip af vigtige kampe mod internationale hold på grund af sin religiøse overbevisning. Der har uvægerligt været arrangeret kampe udenfor Tahiti hvor værtsnationen har ret til at tilrettelægge skemaet og hvor de ikke har kunnet se nogen fordel i at

indrette sig efter det besøgende tahitiske hold.

En af de mest bemærkelsesværdige hændelser fandt sted i 1978 i kampen om den eftertragtede France Cup – en pokal der er eftertragtet af fodboldklubber over hele Frankrig og i alle dets kolonier. Eftersom den tahitiske fodboldunion er tilknyttet Fédération Française de Football, så er de tahitiske fodboldhold med i kampen om France Cup.

Gennem et længerevarende arrangement kæmper de to topklubber i Tahiti med to førende hold fra det franskregerede område i Ny Kaledonien for at se hvilken Stillehavsklub der skal til Frankrig for at kæmpe imod de franske professionelle i den årlige France Cup kamp. Afholdelsen af kampene går på skift hvert år mellem Tahiti og Ny Kaledonien.

I 1978 kvalificerede Errolls klub, Central, sig til at spille den lokale kamp mod Ny Kaledonien, men den skulle spilles udenfor Tahiti og finalen blev berammet til en søndag. Selv ikke Napoléon Spitz' overtalelsesevne kunne få Ny Kaledonien til at flytte kampen til en anden dag. Så måtte Erroll holde sig væk fra kampen således som han gjorde det året før, efter at have ført sit hold frem til France Cup finalen. Mens Errolls holdkammerater tilbragte søndag morgen med at forberede sig til den meget vigtige kamp senere på dagen, gik Erroll i kirke. Da fløjten lød som tegn på at kampen skulle begynde stod Central's holdleder alene tilbage i sit hotelværelse.

„Jeg glemmer aldrig den dag,” minde han. „Da kampen var ved at være slut havde jeg en stærk fornemmelse af at der var noget galt. Jeg spekulerede

på om det var rigtigt at bede til Herren for et fodboldhold, men jeg vidste at han kendte min situation og at jeg havde forsøgt at gøre det rette. Til sidst knælede jeg ned og bad Herren hjælpe mine holdkammerater til at gøre deres bedste."

Senere den sabbatsdag blev Erroll klar over at Central havde været et mål bagud dengang der kun var 60 sekunder tilbage af kampen og at den tahitiske klub i det øjeblik havde udlignet til 2-2. I den obligatoriske ekstra spilletid fik Central det vindende mål. Det var én af de mest bemærkelsesværdige af Centrals kampe.

I 1980 blev Central igen inviteret til en kamp udenfor Tahiti imod Ny Kaledonien om France Cup. Erroll afslog at deltage. „Det var en international kamp," forklarede han, „og det var tydeligt for mig at hvis vi nåede finalen ville vi komme til at spille en søndag og så ville der blive dårlige følelser hvis jeg trak mig tilbage. Jeg sagde at det ville være mere fair overfor alle hvis jeg lod en anden indtage min plads. Men det ville hr. Spitz ikke høre tale om. Han talte med Ny Kaledonien om de ikke kunne spille om lørdagen. Og her scorede Erroll vindermålet i kampen der endte 4-3."

Eftersom tahitisk sport ikke er professionel ville det være nemt at udelukke fransk Polynesien som ubetydelige indenfor international fodbold. Men det modsatte er faktisk tilfældet. Næsten 25% af befolkningen er betalte medlemmer af sportsklubber. Tahiti ligger meget nær toppen på listen over de 14 stillehavsnationer og områder som spiller fodbold, både med hensyn til talent, taktik og udholdenhed. Og Erroll Bennett, der er årsagen til Tahitis

fodboldsucces, har allerede set hvordan hans indflydelse har gjort sig gældende langt udover øens kyster.

Bror Bennett nød at berette om sin samtale med en journalist under fodboldkampene på Stillehavsøerne i 1979. Journalisten var nysgerrig fordi den tahitiske holdleder nægtede at spille på sabbaten og anmodede om et interview. Under samtalen spurgte han: „Sig mig hvilken person, som lever i dag, beundrer du mest?"

„Han satte sig tilbage og ventede på mit svar," mindes bror Bennett. „Jeg tror han forventede at jeg ville nævne en fremragende sportsmand. I stedet fortalte jeg ham at den mand jeg beundrer mest er den 83-årige Spencer W. Kimball, præsident for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg fortalte at jeg gerne ville hilse på ham en dag. Og resten af interviewet handlede stort set om kirken!"

Erroll Bennett fik omsider hilst på præsident Kimball. Den 13. febr. 1981 besøgte præsidenten Tahiti for at tage det første spadestik til Tahiti templet. Erroll Bennett fik til opgave at deltage i sikkerhedsforanstaltningerne for kirkens leder.

I dag er den 32-årige bror Bennett far til fem børn og stadig topspiller på Tahiti. I vestibulen i hans hus der ligger i en forstad til Papeete, er en hylde, fyldt med en række strålende pokaler. Han har været Tahitis topscorer hvert eneste år de sidste 10 år. Det er interessant at se den virkning bror Bennetts mod har haft på den måde øboerne ser på kirken. Missionspræsident C. Jay Larson har ikke været sen til at udnytte bror Bennett til kirkens møder når der har været undersøgere til stede. Jean Tefan, der for nylig blev

*En glad Erroll Bennett
efter en vigtig sejr.*

TRO, FRØ OG JONAS' MOR

Carolyn Campbell

„Mor, er du sikker på at frøene kommer op?“ spurgte Jonas sin mor der var ved at ælte en stor klump dej til et hvedebrød. Hun nikkede.

Jonas blev ved med at kigge på den lille urtepotte hvor han havde lagt nogle grønne bønner, men alt hvad han så var jord. Han ville så gerne sætte fingrene ned i jorden så han kunne føle eller se om bønnerne spirede, men han vidste at han ikke måtte gøre det. Hans mor havde fortalt ham at frøene nemt kunne blive ødelagt og at de havde brug for at blive passet godt for at kunne gro.

„Men er du helt sikkert på at de vil vokse?“ spurgte han igen.

Mor holdt op med at ælte et øjeblik mens hun tænkte sig om. „Jonas, kan du huske at vi talte om tro til vores familiehjemmeaften? Vi blev enige om at en form for tro er at vide at noget er der, selv om man ikke kan se det. Du ved at disse bønner er ved at spire, og det er en sådan slags tro. Vi kan ikke se de vokser, men vi ved at de ganske lang-

Illustreret af
Sharron Vinton

somt bliver større og større. Og hvis vi venter længe nok vil vi få nogle lange, tynde, grønne planter at se. Og til sidst kan vi få grønne bønner til middag."

"Tror du nogen sinde jeg får en sådan tro?"

"Naturligvis. Når du er inde i huset og beslutter dig til at gå udenfor, så ved du at solen vil være på himlen når du kommer ud, ved du ikke?"

"Selvfølgelig, også hvis det regner, for så har solen bare gemt sig bag nogle skyer."

"Og du ved at din far elsker dig, selv om han går på arbejde, gør du ikke?"

"Jo, jeg gør!"

"Og når han kommer hjem, så

ved du at han er glad for at se dig, og hvis du løber hen til ham så giver han dig et stort knus, ikke?"

"Det gør han altid," sagde Jonas, som stadig prøvede på at forstå hvad hans mor mente med det.

"Ja, alle disse ting viser at du har tro."

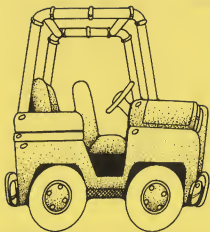
Jonas ville gerne tale noget mere med sin mor om tro, men så ringede telefonen og Jonas' ven David, spurgte om han måtte komme over til ham for at lege.

David havde nogle store, gule lastbiler. I én af dem kunne der være en hel spandfuld sand og Jonas og David besluttede sig til at bygge et slot i Davids sandkasse. Deres slot skulle have en masse tårne og vinduer og høje mure

Drengene flyttede en masse sand hen i midten af sandkassen. Så postede de lidt vand på fra vandslangen og gravede i sandet med deres hænder. De borede fingrene ned i det. Det varme sand med det kolde vand i følte godt. Så begyndte de at putte sand i Davids spand og vendte spanden om og til sidst havde de 6 høje tårne. De byggede en lang vindebro og satte tårne i hver sin ende.

Da de var færdige satte de sig

på kanten af sandkassen og smilede til hinanden.

„Det er flot, synes du ikke?“ spurgte David.

„Det er det største slot vi nogen sinde har lavet,“ svarede Jonas. „Jeg vil gerne se hvordan det ser ud heroppe fra.“

Så stillede han sig op på kanten af sandkassen. Det var ikke ret højt, men kanten var smal. Han begyndte at svaje frem og tilbage og rakte ud for at finde støtte. Han blev ved at række ud efter noget at holde fast i og til sidst faldt han. Hans hage ramte den skarpe kant på én af lastbilerne og han følte en borende smerte.

„Det bløder på din hage!“ råbte David og løb ind i huset.

Jonas sad helt stille. Det gjorde virkelig ondt. Et øjeblik efter så han David og hans mor komme løbende inde fra huset.

„Åh, Jonas!“ råbte Davids mor. „Nu skal jeg hjælpe dig.“ Hun rakte ham hånden og hjalp ham op. „Lad os gå ind og vaske hagen. Gør det meget ondt?“

Jonas nikkede. Han ville ikke

tale, for måske kom han til at græde. Han gik ind i huset sammen med David og hans mor. Davids mor kom koldt vand på en vaskeklud og pressede den forsigtigt ind mod Jonas' hage for at lindre smerten.

Da hun havde holdt vaskekluden der et øjeblik tog hun den væk og kiggede igen på hagen. „Nu ser det bedre ud. Skal jeg ringe til din mor og spørge om hun vil komme og hente dig?“

Jonas nikkede igen. Han vidste stadig ikke om han kunne tale uden at græde. Han hørte hvordan Davids mor i telefonen bad hans mor komme over. Han blev glad ved tanken om at hun kom for at hente ham. Han vidste hun ville komme så hurtigt hun kunne.

Så kom Jonas i tanke om hvad hun havde sagt til ham om morgenen. „Tro er når man ved at noget er der, selv om man ikke kan se det.“ Han vidste at hans mor ville komme og hente ham selv om han ikke kunne se at hun gik ud af huset. Jonas vidste at hun ville ordne hans hage så den kunne blive fin igen. Da Jonas tænkte på disse ting blev han klar over at han havde tro og at nogen holdt af ham så han kunne føle sig tryk – så tryk at han faldt i søvn på Davids seng.

FRA VEN TIL VEN

DET VIGTIGSTE

F. Enzo Busche
De halvfjerds' første Kvorum

Da jeg som dreng gik i skole troede jeg at det med at lære kun var noget man gjorde i skolen. Jeg må indrømme at jeg ikke holdt særlig meget af at gå i skole. Måske var det fordi lærerne ikke underviste mig i det jeg havde lyst til at lære eller måske var det fordi jeg ikke gjorde nok for at høre efter hvad de sagde. Nu er jeg 50 år og jeg har lært at der findes ingen glæde der varer længere i sammenligning med den forståelse man opnår ved at kæmpe med at lære noget.

Der er meget at lære, men det vigtigste for alle er at vide at vi er børn af en kærlig, himmelsk Fader. Ingen er så lille eller så ung at han ikke lægger mærke til dem. Da jeg var ca. 11 år fik jeg en forståelse for vor himmelske Faders kærlighed. Mine forældre var ikke særlig religiøse, men de var gode mennesker. De elskede mig og lærte mig at være god, ren og ærlig, og de hjalp mig til at have retfærdige ønsker. Selv om de altid var meget interesseret i hvad der var sandheden, så kendte de ikke Gud og kunne derfor ikke fortælle mig om ham. Jeg havde et stille håb om at Gud levede, men jeg syntes aldrig jeg kunne finde nogen der kendte ham og kunne fortælle mig om ham.

Jeg husker at jeg så et menneske blive dræbt ved en ulykke. Da det var første gang jeg stod overfor døden blev jeg så oprevet at jeg ikke kunne sove de næste par nætter og jeg blev syg. Ingen kunne fortælle mig

hvad der sker efter døden. Jeg blev grebet af en dyb frygt indvendig og blev bange for at min far ville komme ud for en ulykke, og at ingen ville kunne forklare for mig hvor han så kom hen.

Senere, under den anden verdenskrig boede jeg i mit fædreland, Tyskland sammen med min mor og fire søstre i to meget små beskedne værelser, langt borte fra vort hus der lå i det sydlige Tyskland. Vi måtte flygte fra vort hus på grund af de mange luftangreb der havde ødelagt vores by og truede os på livet. Min far boede ikke hjemme sammen med os for han var indkaldt i hæren. Jeg var for lille til at forstå de forfærdelige begivenheder der skete omkring mig under den rædselsfulde krig.

En aften jeg lå i min seng i det værelse jeg delte med to af mine søstre, kan jeg huske at jeg fik en forfærdelig ensomhedsfølelse. Min mor og mine to andre søstre sov i værelset ved siden af, men jeg følte mig stadig helt fortabt i

vort midlertidige hjem og de fremmede omgivelser. Folk talte oven i købet en anden dialekt end jeg var vant til. Jeg blev meget bange og tænkte: *Hvad er formålet med at jeg er her på denne jord?* Jeg kunne ikke besvare dette spørgsmål, og det førte til et andet spørgsmål som gjorde mig endnu mere bange: *Hvad er evighed?*

Jeg ransagede mig selv for at finde svaret på disse to spørgsmål. Men jo mere jeg tænkte på evighed jo mere fortabt følte jeg mig. Der var intet jeg kunne gribe fat i, jeg kunne ikke finde noget ståsted. Jeg følte det som om jeg faldt og faldt og faldt uden at standse. Det gjorde mig frygtelig bange.

Jeg kan stadig huske dette værelse i detaljer – det blege månelys og kirkeklokkerne der ringede hvert kvarter. Jeg lå vågen indtil tidligt om morgenen og jeg var så fortvivlet at jeg begyndte at græde. Jeg græd og græd.

Pludselig skete der en forandring. Jeg følte en trøstende kraft omslutte mig og en lille, stille stemme sagde inde i min sjæl: „Du er mit barn. Hav tillid til mig.“ Mit hjerte fyldtes omgående med glæde og lykke. Al min frygt, ensomhed og fortvivlelse forandrede sig til en varm trøstende følelse. Den nat lærte jeg for første gang at der findes noget man ikke kan se, en kærlig person som er bekymret og inter-

esserer sig for mig. Det mærker jeg især når jeg er fortvivlet og har brug for hjælp.

Jeg skal stadig gå en lang vej for at opnå en bedre forståelse af vor himmelske Faders omsorg for sine børn, men jeg har fra tid til anden i mit liv haft andre åndelige oplevelser. Jeg har forsøgt at læse alle de bøger om Gud som jeg kunne finde. Jeg har besøgt mange forskellige kirker. Men først ca. 18 år senere begyndte jeg virkelig at forstå. Det var da ældsterne fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige ringede på min dør. Da lærte jeg vor himmelske Fader at kende, hvordan man indgår en pagt med ham og hvordan man modtager retten til altid at tale med ham. Jeg lærte at føle mig accepteret af ham.

Vi kan alle finde trøst i hans sande kirke. Den er for alle der søger ham og ønsker at være sammen med ham igen en dag, og som er villige til at lade sig vejlede af hans tjener, en levende profet.

Jeg ved at der ikke er noget så vigtigt i dette liv som at lære vor Fader i Himmelen at kende og at følge hans lærdomme. □

ELIAS (Elijah)

OG GUDS MAGT

Fra Historier fra Skriften
(1. Kong. 17)

Den onde kong Akab provokerede Gud Herren mere til at blive vred end nogen anden af de israelske konger som havde levet før ham. Og på grund af Akabs ugudelighed advarede profeten Elias [Elijah] ham således: „Så sandt Herren, Israels Gud, lever, han, for hvis åsyn jeg står, i de kommende år skal der ikke falde dug eller regn uden på mit udtrykkelige bud!“ Derpå bad Herren Elias skjule sig ved bækken Krit, hvor han kunne finde vand. Her sørgede Herren for Elias, idet han sendte ravne med brød og kød hver morgen og aften. Men efter et stykke tid ud tørrede bækken fordi det ikke

regnede. Så bad Herren Elias om at stå op og gå ind til byen Zarepta, hvor han ville finde en enke som ville give ham mad. Da Elias kom til byens port fik han øje på enken der gik i nærheden og sankede brænde. Han råbte til hende: „Hent mig lidt vand i et kar, for at jeg kan drikke!“

Da kvinden gik bort for at hente vand, råbte Elias til hende: „Tag også et stykke brød med til mig!“

Enken svarede: „Jeg ejer ikke brød, men kun en håndfuld mel i krukken og lidt olie i dunken; jeg var netop ved at sanke et par stykker brænde for at gå hjem og tillave det til mig og min søn; og

Da sagde Elias til hende:
„Frygt ikke! Gå hjem og gør,
som du siger! Men lav først et
lille brød deraf til mig og bring
mig det; siden kan du lave noget
til dig selv og til din søn!

Thi så siger Herren, Israels
Gud: Melkrukken skal ikke blive
tom, og olien i dunken skal ikke
slippe op, før den dag Herren
sender regn over jorden!”

Enken gjorde som Elias bad
om og bagte brødet. „Og både
hun og han og hendes søn hav-
de noget at spise en tid lang.”

Enken og hendes søn blev be-
mærkelsesværdigt velsignet på
grund af hendes tro på Herrens
ord og hans profet.

En dag blev enkens søn syg
og til sidst var der „ikke mere liv

i ham”. Enken fyldtes med sorg
og græd, så sagde hun til Elias:
„Er du kommet for at . . . volde
min søns død?”

Elias svarede: „Lad mig få din
søn!” Og han tog ham . . . og bar
ham op i stuen på taget, hvor
han [Elias] boede, og lagde ham
på sin seng. Så råbte han til Her-
ren: „Herre min Gud, lad dog
drengets sjæl vende tilbage!”

Herren hørte Elias' bøn og
„drengets sjæl vendte tilbage, så
han blev levende”. Elias bragte
drenge ned til moderen og sag-
de: „Se, din søn lever!”

Den taknemlige enke svarede:
„Nu ved jeg vist, at du er en
Guds mand, og at Herrens ord i
din mund er sandhed.” □

afløst som public communication director for Tahitiområdet, siger tankefuldt: „Det er naturligvis ikke alle mennesker der er enige med kirken i dens indstilling om at helligholde sabbaten. Men jeg tror vi med rette kan sige at de respekterer os for det. Mange beundrer at der er mennesker der stadig er parate til at forsvare et princip. Og i dag er der utallige tahitiere – ikke blot fodboldspillerne selv, men tusindvis af deres tilhængere – der nu kan være sammen med deres familier om søndagen i stedet for at gå til fodboldkamp, på grund af en personlighed der blev sidste dages hellig.“

Måske står det vigtigste spørgsmål endnu tilbage. Hvorfor var en mand med en status som Napoléon Spitz villig til at gå så langt for at støtte Erroll i spørgsmålet om sabbaten, når han ikke delte denne spillers religiøse overbevisning? Hvad er det denne leder af den indflydelsesrige Comité Territorial des Sports, formanden for Fransk-Polynesiens Fodboldunion der fornylig blev valgt som vicepræsident for den Fransk-Polynesiske lovgivende forsamling, ser i Erroll Bennett som han så højt beundrer?

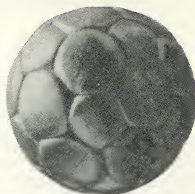
„Jeg ved at det for Erroll var et spørgsmål om dyb religiøs overbevisning, jeg respekterede ham for det,“ siger Hr. Spitz. Og idet han læner sig tilbage i sin stol i sit embedskontor i forsamlingsbygningen, tilføjer han med følelse:

„Erroll Bennett er andet og mere end fodboldspiller. Jeg tror han er den største tahitiske fodboldstjerne nogen sinde – som spiller har han en indstilling og en ånd der gør ham til et storslået menneske. Hvis han havde disse egenskaber før han blev mormon

så har han dem i endnu højere grad nu. Ikke eneste gang i hans karriere har han modtaget en advarsel for dårlig opførsel.“

Ingen ved endnu hvor længe Erroll Bennett vil blive ved at spille fodbold. Han kan holde sig på toppen endnu fem år. Men man har på fornemmelsen at dagen måske ikke er så fjern hvor han må trække sig tilbage med hæder. Dengang Papeetestaven på Tahiti blev delt, den 20. juni, sidste år blev Errolls tidligere biskop, Lysis Teroatea kaldet til at præsidere over den nydannede Pirae stav på Tahiti, og Erroll blev kaldet til at være medlem af stavens højråd. Og som det kunne forventes kommer højråds møderne før træningen. Napoléon Spitz håber på sin side at Erroll kan blive ved med at spille, så han kan deltage i Sydhavsøernes kampe der skal finde sted i Apia på Samoa i år.

Når Erroll Bennett taler om sin egen tilværelse i de sidste fem hektiske år – hvor han har været udsat for så stort pres for at forsvare de principper han står for, og om de forskellige menneskers tilværelser han har berørt – så siger han ganske enkelt: „Jeg er blevet rigt velsignet.“ □

Fotograferet af Michael Otterson.

GYLDNE STUNDER

Ardeth G. Kapp

„Og de levede lykkeligt til deres dages ende“ – sådan slutter mange af de eventyr vi bedst kan lide. Søster Nedra Redd fra Calgary, Alberta i Canada minder os klogt om at det kun er eventyr. „Gennem livet har vi mange *stunder* som kunne minde om dette,“ forklarede hun, „men hvis vi så venter at vi hele vort liv skal være fritaget for vanskeligheder, så kan vi blive meget skuffede.“

„Ser du,“ fortsatte hun, „man må nemlig forvente at der vil komme visse problemer og vanskeligheder hen ad vejen. Livet giver somme tider sine skrammer og der findes bare ingen måde hvorpå man kan undgå dette.“

For at illustrere dette fortalte hun om de kattekillinger hun holdt så meget af under sin barndom i Canada. „En af dem kaldte jeg Nicodemus og den anden Rufus,“ sagde hun og kluklo.

„Som I ved så bider og river katte. Men de er også så bløde og kære. Hvis vi ville indse at livet både har gode og dårlige stunder og lægge vore planer i forventning om også at få nogle rifter og skrammer – nogle som gør rigtig ondt – og lære at betragte modgangstider som noget der kommer og går, så kan livet være dejligt og så vil vi ikke blive skuffede eller bitre.“

Søster Redd, der personligt har været ude for alvorlige prøvelser i sit liv, står i sine egne tanker et øjeblik. Derpå indrømmer hun, mildt accepterende og lidt underdanigt: „Jeg kan huske når det var virkelig svært, så tænkte jeg at det ikke kunne være meningen at det skulle være sådan. Men det er meningen at det skal være sådan. Der vil jo være tidspunkter hvor vi skal prøves og bestå, som I ved. Og med passende mellemrum hen ad vejen, vil vor Fader i Himmelen sørge for pauser hvor vi kan hvile ud, nogle helt specielle tidspunkter. Jeg kalder dem de gyldne stunder.“

Og så fortæller hun os lidt om sin egen filosofi: „Nøjagtigt som vor himmelske Fader har givet ugen 7 dage og én af dem er en helt speciel dag, således har vi også dage der kræves noget og dage hvor vi ved at vi slet ikke kunne være lykkeligere.“

En af søster Redds gyldne stunder var dengang hun fik sit første barn, en søn. Men inden der var gået tre måneder begyndte dette livs problemer og prøvelser for hende. Både mor og barn blev ramt af polio. Bekymringen var stor og bønnerne inderlige. Hendes mand, bror Philip Redd, der nu er koordinator for seminar og institutpro-

grammet i Canada, var ved at forberede sig til i løbet af en måned at påbegynde sin karriere som fuldtids-seminarlærer.

„Vi syntes at vi virkelig havde for søgt på at gøre det rette og at vi gjorde hvad Herren ønskede vi skulle. Vi havde tro på at Herren ville velsigne os, også under vore prøvelser.“

Vor Fader i Himmelen har fortalt os at hans folk skulle være et prøvet folk, selv Abraham blev bedt om at ofre sin eneste søn [se L&P 101:4]. Og dette trofaste ægtepar blev altså prøvet på denne måde. Deres bønner blev besvaret, men kun til dels. Søster Redd blev helbredt uden mén efter den forfærdelige sygdom, men hendes dyrebare barn, hendes eneste søn, blev lammet invalidérende i ben, arme og ryg. Det der havde været en så strålende, lykkelig tid blev hurtigt til bedrøvelse. Livets rifter og skrammer blev en smertelig realitet. Bror og søster Redd blev tvunget til at aflevere deres barn til professionel omsorg på børnehospitalet, der lå mere end 160 km fra deres hjem, og hvor han kunne få særlig behandling. Selv efter et år var han stadig meget svag og udviklede sig stadig langsomt.

Der gik tre lange år med store bekymringer for barnet, og bekymringerne tog blot til. En rigtig og retfærdig mor er guddommeligt udrustet med alle de rene følelser som følger med det hellige moderkald, og det var en oplevelse der gjorde hjerte-ondt. „Jeg ønskede bare så desperat at han skulle komme sig,“ hviskede hun. „Det var meget hårdt for mig at jeg ikke selv kunne lægge min lille dreng i seng om

„Hvis vi lærer at
betragte
modgangstider som
en tid der kommer og
går, kan livet være
dejligt og så vil vi
ikke blive skuffede
eller bitre.“

aftenen, hans liv havde en livsvigtig betydning for os.“

En aften på et tidspunkt hvor denne unge mor havde det allersværest, stod hun op af sin seng, gik ind i et andet værelse og bad til sin Fader i Himme-
len. Hun mindedes en hændelse fra sin barndom. En god og ædel kvinde havde bedt for sin meget syge mand og spurgt om Herren, dersom det var hans vilje, ville tillade hende at overtage sin mands svagelighed, så han ikke behøvede at indskrænke sit arbejde for Herrens sag. Denne søster blev næsten omgående stokdøv og det var hun resten af sit liv, mens hendes mand, der blev mirakuløst helbredt, blev en stor-
slået, åndelig Guds mand og en indflydelsesrig leder i opbygningen af Guds rige i det pågældende område. Ved tanken om denne hændelse tryglede denne trofaste mor Faderen på sin søns vegne, og bad om hun personligt måtte overtage sin søns problemer. Og hun slutter denne beretning med at sige: „Jeg gik tilbage i min seng og faldt i søvn.“

Selv om det lille barn blev på hospitalet var der ind mellem lykkelige, gyldne stunder. Ægteparret fik endnu en dreng og derpå en lille pige. Efterhånden blev det syge barn stærkere og stærkere og han lærte at gå med skinner på benene. Til sidst var han i stand til at forlade hospitalet en tid, så den lille familie kunne være sammen ved juletid.

Selv om der nu var grunde til at glæde sig i det stille var det dog tydeligt at det stadigvæk var en tid hvor der kom rifter og skrammer. I de følgende måneder blev søster Redd

bekymret, fordi hun opdagede at hun lidt efter lidt mistede følelsen i sine hænder og fødder. Når hun gav sit lille barn ble på skete det ofte at hun stak sig i tommelfingeren med sikkerhedsnålen uden at opdage det. Når hun så blodet voksede hendes bekymring. Hun fornemmede ængsteligt hvordan hun var ved at blive lam i hele kroppen. Det var vanskeligt for hende at klare sit lille nyfødte barn og ansvarerne for de små børn. Efterhånden som månederne blev til år kom der både prøvelser og velsignelser hen ad vejen. Den ældste søn kunne lægge skinnerne og var i stand til at gå i skole. Disse velsignelser blev anerkendt i ydmyg taknemlighed som familien gav inderligt udtryk for. Men den unge mor der led af voldsom hovedpine og ingen følelser havde i hænder og fødder, råbte om hjælp. Den støtte hun fik fra familie og venner syntes ikke at være nok. „Folk var søde og rare, de var virkelig gode ved mig,” mindedes hun taknemligt. „Men når man er så fysisk handicappet at man ikke kan sørge for dem man holder af, så er det meget vanskeligt.”

På dette tidspunkt mente nogle specialister at det kunne være dissemineret sclerose hun var ramt af, og som gjorde at hun var så smerteligt handicappet. Tanken om hendes fremtid var årsag til stor bekymring. „Det er nogle år siden,” sagde hun. Søster Redd, der nu er en smuk, sund og aktiv kvinde med et bevægende ansigt og vidnesbyrd, udstråler en ånd der viser at hun er blevet rensset ved at kæmpe.

Hun talte om den dag da hun og hendes elskede mand først søgte Herrens råd i alle ting, og derpå søgte råd

hos en ven der havde været supervisor indenfor seminarprogrammet og nu var generalautoritet. „Han sagde at han ikke troede at Herren havde tænkt sig at jeg skulle ofre mit liv. Han gav mig en velsignelse og forklarede at Herren havde accepteret mit offer på mit barns vegne. Han lovede mig at jeg ville leve. Men det er ikke os der bestemmer hvor voldsomme vore prøvelser skal være eller beslutte hvornår de skal holde op,” forklarede hun. „Vi modtager ikke et vidnesbyrd før vores tro er prøvet, og vor Fader i Himlen vil afgøre hvornår det er.”

Forløsningens time kunne man forventede ville komme i det øjeblik Herren har opregnet vor udholdenhed og vores trofasthed. Efter velsignelsen fik søster Redd det værre og den 25. okt. måtte hun gå i seng. Hun måtte mades og „jeg kunne end ikke børste mine tænder”, forklarede hun. „Min elskede mand og jeg talte om formålet med liv og død, og vi bad om at vi måtte kunne acceptere hvad som helst Herren havde til os. På dette tidspunkt syntes vi at hvad der end skete så var det i orden.” Dette forældrepar styrkede hinanden mens de blev prøvet og fundet „villige til at underkaste sig alt det, Herren finder tjenligt at pålægge dem, ligesom et barn underkaster sig sin fader.” [Mosiah 3:19].

Den 20. dec. blev Nedra Redd fløjet til hospitalet i Edmonton, Alberta. Der blev hun yderligere undersøgt. Efter to lange dage med stor bekymring, bekræftede lægerne formodningen om at det ikke var sclerose søster Redd var ramt af, men at det snarere var en alvorlig hjernesvulst der lå dybt i bun-

den af hendes hjerneskal. Den så ikke ud til at kunne opereres. I hendes svage tilstand betragtede man en operation som en stor og farlig risiko. Men lægerne forklarede at hun kun havde to uger at leve i hvis de ikke fik fjernet svulsten. Sygdommen var blevet så alvorlig at den svækkede søster Redds åndedræt, hvilket meget hurtigt ville standse for ilttilførslen. Situationen virkede desperat. En af lægerne foreslog at de ventede til efter jul dersom de ønskede at vove en operation. Men søster Redd samlede al den styrke hun i så rigt mål havde fået gennem den velsignelse hun modtog af deres ven, generalautoriteten. Det unge ægtepar traf modigt deres beslutning. „Operationen blev berammet til juleaften,” sagde hun. „Nu syntes vi at vor Fader i Himmelen var begyndt at besvare vore bønner,” hviskede hun. „Om søndagen kom min fætter, der var stavspræsident, og gav mig en velsignelse. Han fortalte mig senere at han, dengang han gav mig den velsignelse, bogstaveligt talt kunne mærke hvordan kraften flød fra ham.” Præstedømmets kraft virkede atter til hendes fordel.

Bekymrede familiemedlemmer og venner ventede og vågede natten igennem efter operationen. Dagen brød frem, det var julemorgen. Svulsten var fjernet. Minutterne sneglede sig roligt afsted på hospitalsstuen. Søster Redds fremtid var usikker. „Mine tanker var helt specielle da jeg atter kom til bevidsthed,” forklarede søster Redd. Det var på grænsen mellem liv og død at denne trofaste kvinde, den julemorgen, fik livets gaver tilbage. De kom én efter én med tilstrækkelig tid

Det er en stor trøst at vide at der ikke findes noget Herren ikke kan eller vil gøre for os hvis det er til vort bedste.

imellem til at hun kunne nære håbet og nyde fremgangen. Alle disse gaver, disse kostbarheder, disse uvurderlige kostbarheder!

„Jeg har det godt! Jeg døde ikke under operationen! Jeg lever!“ var det første hun erkendte. „Men alt var sort, og jeg kunne intet høre. Jeg forsøgte at tale, og jeg kunne ikke tale. Jeg tænkte: jeg er blind. Jeg kan ikke høre. Jeg kan ikke tale. Men jeg lever. Jeg husker hvordan jeg fyldtes med taknemlighed over at jeg levede og at jeg derpå sank hen i bevidstløshed igen. Da jeg senere blev klar over at jeg atter var ved bevidsthed og at det var ligesom gråt omkring mig, så tænkte jeg: Jeg er ikke helt blind. Jeg kan se noget lys. Jeg husker at jeg bad og sagde til min himmelske Fader: ‚Tak skal du have. Jeg lever og jeg er ikke helt blind.‘ Jeg kunne jo være kommet til at leve i mørke. Så jeg takkede igen. Så blev jeg klar over at jeg kunne se Phils ansigt. Min mand talte til mig, men jeg kunne ikke høre ham. Men,“ siger hun ivrigt, „jeg kunne se ham. Jeg var så taknemlig fordi jeg kunne se hans ansigt.“

Det varede ikke længe før jeg blev klar over at jeg kunne høre ham tale til mig, så jeg bad igen og takkede fordi jeg kunne se og høre. Jeg tænkte: Jeg kan ikke tale, men det er i orden. Jeg kan se og jeg kan høre.“

Søster Redd reflekterede et øjeblik over sin dybe taknemlighed over disse kostbare gaver hun fik denne julemorgen og berettede henrykt om den sidste kostbarhed. „Lægen var der. Jeg havde forsøgt at tale. Jeg havde hørt ham spørge min mand: ‚Kan hun

tale?‘ Han rystede let på hovedet. ‚Det var det jeg var bange for,‘ sagde lægen. ‚Vi måtte ødelægge en lille smule af talecentret for at få fat i svulsten. Jeg var bange for at hun ville miste talens brug.‘“

Og med en klar og tydelig stemme berettede søster Redd om de tanker hun fik i dette øjeblik: „Nå, sådan er det. Jeg kan ikke tale. Men jeg kan høre og jeg kan se. Jeg var meget glad og dybt taknemlig. Så satte lægen sin finger på hullet i min strube hvor der sad et rør, og han sagde: ‚Prøv nu.‘ Jeg kunne sige nogle lyde! Jeg vidste at jeg ikke var stum. Det var sådan en dejlig følelse. Vi vidste at Herren havde velsignet os. Det var julemorgen. Phil havde tilbragt hele natten hos mig da jeg havde så meget brug for ham. Fyldt af glæde og taknemlighed bad jeg ham gå hjem og være sammen med børnene. Det var en vidunderlig jul.“

Og fra det lager af tro og mod, som blev opbygget i modgangstider og under lidelser, hentede bror og søster Redd fryd og glæde. „Det er en stor trøst at vide at der ikke findes noget Herren ikke kan eller vil gøre for os hvis det er til vort bedste.“ De havde gjort denne opdagelse: „Herren er med os i hverdagen og ikke bare i det der er evigt og herligt. Det kunne sammenlignes med ‚Hallelujakoret‘ fra Händels Messias og stille baggrundsmusik. Han er begge steder og bevidstheden om dette gør os bevidst opmærksom på alle de ‚og de levede lykkeligt til deres dages ende‘ tidspunkter vi får i vort liv.“ □

TRO PÅ HERREN, JESUS KRISTUS

Gene R. Cook
De halvferds' første Kvorum

For lang tid siden var der én der sagde at når der sker store ting afsløres tre slags mennesker: for det første dem der ikke lægger mærke til at der er ved at ske noget stort, for det andet dem der lægger mærke til at der er ved at ske noget, men ikke ved hvad det er, og for det tredje den der står bag det hele og får det til at ske.

Hvordan får et menneske noget til at ske? Hvordan kan man som ung mand eller pige, som far eller mor eller som leder i kirken virke effektivt? Hvordan kan man opnå noget i skolen eller i livet? Jeg mener at det kan lade sig gøre ved at gøre tingene på Herrens måde. Vi kan få noget til at ske ved at tro på Herren, Jesus Kristus.

Nogle af jer bekymrer jer om skolearbejde og kan ikke udføre det så godt som I kunne tænke jer. Kunne tro på Herren vise vejen? Nogle af jer bekymrer jer om tilstanden på arbejdsmarkedet. Kan tro på Herren vise vejen? Nogle af jer bekymrer jer om ægteskab. Bliver jeg nogen sinde gift? Hvis jeg bliver, så med hvem og hvornår? Nogle af jer bekymrer jer om hvordan I skal opdrage jeres børn, om sygdom, om død, om personlige problemer og personlig udvikling. Og her gælder det atter, kan tro på Herren vise vejen?

Maleri af Harry Anderson

Nogle mennesker forsøger at besvare disse vanskelige spørgsmål på deres egen måde og håber på det bedste, men det ender alligevel med at de træffer forkerte valg. Herren kunne meget vel sige til dem: „Hvor længe vil I forfølge mig? Hvor længe har I i sinde at gå jeres egne veje?“

Trofaste sidste dages hellige vil gerne vide hvordan de kan anvende deres tro således at alt vil tjene dem til bedste [se L&P 90:24], selv udføre noget uden at blive tilskyndet dertil [se 2 Ne. 2:13–14, 16, 26–27], således at de på retfærdig vis kan sejre over sig selv og andre og forskellige situationer [se 3 Ne. 7:17–18]. De vil gerne helt bestemt vide hvad Herrens vilje er med hensyn til dem og derpå i tro disciplinere sig til at underlægge sig hans vilje.

Hvad er tro? Profeten Joseph Smith har sagt:

„Havde det ikke været for troens princip var verdenerne aldrig blevet organiseret, og mennesket var ikke blevet dannet af støvet. Det var efter dette princip Jehova arbejdede og gennem dette han udøvede magt over alle timelige såvel som evige ting. Fratag Gud dette princip eller denne egenskab – for det er en egenskab – og han vil ophøre med at eksistere . . .

Troen er således det første store, styrende princip som har kraft, herredømme og myndighed over alle ting. Ved troen eksisterer de, ved troen holdes de oppe, ved troen ændres de, eller ved troen forbliver de som de er, i overensstemmelse med Guds vilje. Uden troen er der ingen kraft, og uden kraft kunne intet skabes eller eksistere.“ [Lectures on Faith, nr. 1, s. 9–10].

Den mest enkle definition på tro jeg kender er „tro er kraft“.

Hvordan kan man udøve tro så man kan klare livets prøvelser? Hvordan lærer man at anvende denne kraft til velsignelse for sig selv og andre? Jeg vil gerne nævne seks bestemte forslag.

1. Hav tro

Jeg elsker de enkle men guddommelige ord som Nephi har sagt:

„Jeg, Nephi, som var meget ung . . . påkaldte Herren, og se, han kom til mig og blødgjorde mit hjerte, så at jeg troede alle de ord, som min fader havde talt; derfor satte jeg mig ikke op imod ham ligesom mine brødre.“ [1 Ne. 2:16. Fremhævelse tilføjet].

Tror du? Er du i stand til at udøve tro på dine forældres og dine ledes ord,

*Det må sandelig være en god sæd, eller ordet er godt . . . thi I ved, at ordet har opfyldt sjælen . . . det er spiret op, så jeres forstand begynder at blive oplyst.
(Alma 32:28).*

selv om du kun ser et lille eller slet intet håndgribeligt bevis? Husk at manglen-
de tillid ødelægger tro. Det kan vi se
når vi læser om Laman og Lemuel der
ikke troede.

„Laman blev vred på mig og ligele-
des på min fader; og Lemuel blev også
vred på mig, for han hørte efter La-
man.“ [1 Ne. 3:28. Fremhævelse tilfø-
jet].

Nogle mennesker er forvirrede eller
bliver bedraget og følger mærkværdi-
ge røster som Lemuels. De tror på ting
eller mennesker der ikke er værd at tro
på, eller tiltager sig usande principper.
Senere belærte Nephi sine brødre om
hvordan man modtager mest fra Gud:

„Han har talt til jer med en stille,
sagte stemme, men I har mistet evnen
til at fornemme, så at I ikke kan forstå
hans ord.“ [1 Ne. 17:45].

Hvor mange beviser kræver du før
du kan handle i tro? Er du i stand til at
tro på andres inspirerede ord eller tror
du kun hvad du selv oplever? Tro kan
ikke bygges på fysiske beviser. Først
må du udøve tro og derpå følger
tegnene. Efterhånden som du går
fremad i tro vil du modtage åndeligt
bevis.

2. Forpligt dig

Forpligt dig og disciplinér dig fuldt
ud. Alt for mange mennesker har
vanskeligere ved ærligt at forpligte sig
end ved virkelig at udføre det som
forpligtelsen kræver. Sådanne menne-

sker kan komme til at gå igennem livet
og lade livet afgøre hvad der skal ske
med dem. Det ser ud som om de er
underlagt vinden og kastes hid og did
ved verdens underfundigheder og lær-
domme. De lader sig fortabe i verden
og har kun en svag idé om hvad de
ønsker sig af livet.

Andre mennesker derimod finder ud
af hvad de ønsker sig, og de forpligter
sig til at opnå det, og derpå udøver de
retfærdig tro indtil de opnår det. De
åndelige prioriteter de har foretaget,
bevarer de i deres tanker og hjerte indtil
de har opnået deres retfærdige ønsker.
Og også med hensyn til dette bevæges
jeg stærkt af Nephis hellige forpligtelse
og personlige disciplinering. Han sag-
de:

„Så sandt som Herren lever og vi
lever, vil vi ikke vende tilbage til vor
fader i ørkenen, før end vi har udført
det, som Herren har befaleet os.“ [1 Ne.
3:15. Fremhævelse tilføjet].

Tro på Herren Jesus Kristus betyder
fuld støtte. Mennesker kan få ting til at
ske ved at disciplere sig og gøre hvad
som helst der bliver krævet af dem.
Hold det ord du giver Gud og menne-
sker lige helligt. Forpligt dig ærligt, og
du vil opdage at Herren åbenbarer sig
for dig.

Lad mig fortælle jer om en ung
mand jeg kendte da jeg var missions-
præsident. Denne missionær var fuld
af tro. Han var fra Uruguay. Han havde
været på mission i ca. 3-4 måneder da
jeg kom, og jeg lagde mærke til at hvor
som helst han arbejdede, var der men-
nesker som blev døbt. I begyndelsen
troede jeg at det skete på grund af hans
seniorkammerat, fordi denne missio-
nær virkede så ung og for ny til at
bevirke dette – men det var min fejltal-

gelse. Han vidste hvordan han skulle få tingene til at ske.

Han blev kaldet til at være senior-kammerat og distriktsleder. Jeg sendte ham hen til en by der havde fået ry for at være svær at arbejde i, missionærernes arbejde gav ingen resultater. De havde ikke døbt en eneste én i næsten et år – ikke et eneste menneske! Medlemmerne var mismodige. Der kom kun 10–12 medlemmer i grenen. Jeg fortalte ikke missionæren noget, jeg nøjedes blot med at fortælle ham om forflyttelsen. Tre uger senere begyndte han sammen med sin kammerat at døbe. Han arbejdede der i ca. 10 uger.

Alle i hans distrikt begyndte at døbe.

Det er vidunderligt at have en missionær der kan døbe, men hvis han også kan lære andre hvordan man gør det, så vil hans ledelse blive til velsignelse for mange menneskers tilværelse.

Denne missionær skrev ikke særlig meget i sine ugerapporter. Han skrev måske kun: „Kære præsident, jeg holder virkelig meget af dig. Det går strålende. Hilsen,“ eller „Præsident, Herren har virkelig velsignet os. Jeg elsker arbejdet. Din bror.“

Senere blev han kaldet til at arbejde som zoneleder og udsendt for at føre tilsyn i missionens yderste område, i nogle byer hvor udfordringerne var meget store. Hans nye opgave gik ud på at undervise missionærerne i at gøre som han gjorde. Her arbejdede han 2 eller 3 måneder og på grund af ham blev der udført mange dåb, han ændrede bogstavelig talt ånden i hele zonen, blandt medlemmer der var ledere såvel som blandt missionærerne.

De frembragte i fællesskab et åndeligt mirakel.

Så blev jeg selv udsat for en åndelig kamp, fordi jeg ikke rigtig vidste hvordan jeg skulle benytte ham. Jeg følte mig inspireret til at sende ham til Paraguay. På dette tidspunkt gik arbejdet meget langsomt i Paraguay. Der blev gennemsnitligt kun døbt 20 til 25 mennesker hver måned i hele landet. Jeg spekulerede over det og tænkte ved mig selv *han har virkelig bevist hvad han kan, men hvis jeg sætter ham i denne situation vil jeg måske helt tage modet fra ham, således som det er sket med så mange andre. Han kan få svært ved at bevare sin tro der.* Jeg måtte kæmpe meget med min tro for at overbevise mig selv om at han virkelig burde tage afsted, og så adlød jeg tilskyndelserne.

Jeg sendte ham et telegram om at han skulle overflyttes til Asuncion i Paraguay og være zoneleder der, og jeg bad ham tage afsted allerede næste dag. Da han ankom til Montevideo kom han ikke engang hen for at besøge mig. Han var alt for beskeden og lidt genert ved at møde præsidenten.

Han forlod missionshjemmet og lagde et brev til mig, hvilket var det første jeg nogen sinde havde modtaget fra ham. Det væsentligste i det var: „Kære præsident Cook. Jeg modtog et telegram i dag om at jeg skulle tage til Paraguay og jeg synes du skal vide et par ting: [1] Man kan ikke døbe i Paraguay. Jeg har mødt mindst 10–15 ældster der har fortalt mig hvad de har oplevet der. [2] Medlemmerne hjælper overhovedet ikke til. [3] De har virkelig problemer med moralen blandt ikke-medlemmerne. [4] Mange mennesker lever sammen uden at være gift.

*Og er jeres kundskab nu fuldkommen? Ja, jeres kundskab er fuldkommen med hensyn til dette, men jeres tro er blevet uvirksom, og det er, fordi I ved, thi I ved, at ordet har opfyldt sjælen, og I ved også, at det er spiret op, så jeres forstand begynder at blive oplyst og jeres sind at udvides.
(Alma 32:34).*

[5], [6], [7], [8] . . . ” Og han fortsatte med at skrive 10–12 punkter mere om noget af det mest negative jeg nogen sinde har hørt i mit liv. Jeg tænkte ved mig selv: *Nej, nej, nu har de vantrø mennesker påvirket ham.* Men så læste jeg det sidste på listen og der stod: „Men jeg ønsker at du skal vide, præsident, at jeg ikke tror på noget af det.” Her var beviset på hans tro! Og derpå forpligtede han sig. Da han havde givet udtryk for sin tro fortsatte han: „Præsident Cook, jeg ønsker du skal vide at vi juledag [brevet var dateret den 1. dec.] vil døbe 25 mennesker.”

Nå ja, denne unge mand var fuld af tro og han var virkelig et eksempel på en storslået latinamerikansk leder. Den 25. dec. døbte han sammen med sin kammerat 18 mennesker. De havde ikke døbt de 25, men 18 var næsten lige så meget som hele landet døbte på en måned. Det var et stort privilegium for mig 2 uger senere at deltage i et dåbsmøde hvor han og hans kammerat døbte yderligere 11. I hele hans distrikt blev der døbt 30 den samme dag. Kan I se hvordan et retfærdigt menneske kan vende en hel række omstændigheder? Han troede, forpligtede sig, hvorpå han sammen med Herren gjorde det.

Da jeg læste dette bad jeg for ham og tænkte: „Herren velsigne dig, ældste. Du har en utrolig bunke tro og Herren vil støtte dig. Du kender ikke landet. Du har aldrig været der. Du aner ikke hvor du skal bo. Du kender ikke din kammerat, dine ledere, medlemmerne. Du ved ikke noget som helst og alligevel har du tro til at mene at du vil kunne døbe 25 mennesker på 25 dage.”

Du kan bogstavelig talt også få tingene til at virke til gavn for både din og andres tilværelse dersom du er fuld af tro på Herren.

„Alt er muligt for den, der tror.“ [Mark. 9:23].

Forpligt dig i forvejen til at opnå dit retfærdige ønske. Retfærdig udøvelse af tro får tingene til at ske.

3. Gør din del

Gør alt hvad der står i din magt for at få udført din del. Folk vakler og forventer at Herren skal gøre mere end sin part. Det står tydeligt i alle skrifterne at dersom menneskene ikke gør alt hvad der står i deres magt, så vil Herren ikke åbenbare sin arm til gavn for dem.

Når en mand virkelig har ofret sig og gjort alt hvad der står i hans magt, så vil Gud komme til og frelse ham i nødens stund. Det er som Jakob har lært os:

„Ved gerningerne nåede troen sin fuldendelse.“ [Jak. brev 2:22].

Folk kan ikke nøjes med at betale den pris Herren kræver, men de må også lære at forstå i hvilke mønter der skal betales. Det offer Herren for det meste kræver er vore egne personlige synder. Han ønsker at vi skal ofre dem eller aflevere dem til ham så vi kan få et sønderknust hjerte og en angergiven ånd, hvilket han kræver af alle mennesker.

Gør alt hvad der står i din magt for at gøre din del.

4. Bed

Bed som om alt var afhængigt af Herren. Tror I ikke at Herren vil honorere sine tjeneres offer dersom de beder ham om det? Det sker somme tider at mennesker når til dette punkt uden direkte at bede Herren om troens gave eller præstedømmets magt. Herren har sagt: „Bed, så skal I få, bank på, så skal der lukkes op for jer.“ [L&P 4:7].

Det er mennesket der skal tage initiativet. Herren sagde: „Der [skal] gives dem efter deres tro i deres bønner.“ [L&P 10:47].

Hvis et menneske udøver stor tro i sine bønner og faster når det er påkrævet, så vil vor kærlige og alvidende Fader skænke ham det som han retfærdigt ønsker. Bed i tro på at dine ønsker er retfærdige, og du vil i Herrens stund få dem efterkommet.

5. Forvent at din tro bliver prøvet

Forbered dig hele tiden inderligt på at din tro vil blive prøvet. Modgang forædler tro. Herren sagde: „Thi efter megen trængsel kommer velsignelse.“ [L&P 58:4].

Herren vil aldrig friste mennesker, men han vil prøve dem. Timerne i den jordiske skole består af modgang og

problemer. Livets vej går opad – hele tiden opad bakke. Engang imellem får man måske lyst til at hoppe af i farten for at få et hvil, men man er nødt til at fortsætte. Nogle mennesker befinder sig hele tiden på det samme plan, men de er nødt til at følge med. De beder ikke så brændende og tager ikke modgang med den rette ånd.

De udfordringer og vanskeligheder som mange af os afviser er faktisk de midler som forædler os og gør os guddommelige. Herren vil prøve alle de egenskaber i dig som du kan komme i besiddelse af, ja på alle udviklingstrinene i dit liv. Han vil atter og atter og atter prøve dig, indtil du ved at du er parat til at tjene ham for enhver pris.

Hvilken trøst er ikke Moronis ord: „Jeg vil vise verden, at tro er det, som håbes og ikke ses; modsig derfor ikke, fordi I ikke ser; thi I får intet vidnesbyrd, før end jeres tro er prøvet.“ [Ether 12:6].

6. Forvent at Herren vil reagere

Forvent at Herren vil gøre sin del i henhold til sin hellige vilje og din tro. Så vil Herrens arm åbenbares. Han vil drage omsorg for sine hellige. Han ønsker at andre mennesker skal lære at tro gennem dit eksempel.

Han ønsker at du skal få tingene til at ske. Han ønsker at du skal drage nytte af hans almægtige arm og den kraft du er i besiddelse af til at gøre

tingene på hans måde. Han ønsker ikke at du skal være for dybt engageret eller for optaget af det verdslige, time-lige, overfladiske eller mindre væsentlige. Disse ting skal jo behandles, men selv sådanne ting kan behandles åndeligt.

Når du beder om noget og tingene ikke går på den måde du kunne ønske det, så må du ikke miste troen. Alle retfærdige bønner vil blive besvaret på Herrens egen måde og til hans tid, men hans måde og hans tid er måske ikke den samme som vores. Når en bøn synes ubesvaret er det somme tider fordi den besvares på en mere storslået måde end vi kan fatte. Når vi møder sådanne prøvelser må vi fordoble vores tro for ikke at miste den.

Sørg for at modtage alt hvad Herren giver dig med et taknemligt hjerte. Alma sagde: „Der er nogle mellem jer, som ville ydmyge sig, under hvilke forhold de end var.“ [Alma 32:25].

Det samme kunne siges om dem der har et taknemligt hjerte: Der er nogle mellem jer, som ville have et taknemligt hjerte, under hvilke forhold de end var.

Tænk på Jobs hjertegribende ord efter han havde mistet alt hvad han ejede. Han sagde: „Herren gav, og Herren tog, Herrens navn være lovet!“ [Job 1:21].

Vær lydige, ydmyg og tålmodig, så vil Herren skænke dig alt hvad der vil være til dit eget bedste.

Til slut kunne jeg godt tænke mig at fortælle jer en meget personlig oplevelse om tro, som en illustration til disse 6 punkter.

Den 29. juli 1977 havde str. Cook og jeg netop besøgt Santa Cruz missionen i Bolivia og var blevet forsinket i Cochabambas lufthavn i Bolivia, ca. 5

Men dersom I vil pleje ordet, ja, passe træet, når det begynder at vokse ved jeres tro, med stor flid og tålmodighed og med glæde ser hen til frugten deraf, da vil det slå rod, og det skal blive et træ, der vokser op til evigt liv. (Alma 32:48).

timer. Jeg kan huske vi var meget trætte eftersom vi kun havde fået et par timers søvn natten før. Vi glædede os begge to til et par timers hvile i flyvemaskinen. Ligesom jeg skulle til at falde i søvn fik jeg en meget stærk fornemmelse af at jeg skulle vågne op og nedskrive nogle ideer. Jeg havde stor lyst til at sove, men Åndens tilskyndelser var kraftigere. Så jeg skrev. Jeg skrev faktisk i næsten 3 timer og fik løst nogle organisatoriske problemer jeg havde kæmpet med nogle år tidligere. Jeg følte stærkt hvordan Ånden udøstes over mig den dag og jeg nedskrev ivrigt hver eneste inspirerede tanke. Denne oplevelse udfyldte det meste af den tid vi var forsinket.

Vi skulle til La Paz i Bolivia. Præsident og søster Chase Allred var så venlige at hente os i lufthavnen og kørte os i deres stationcar til missionskontoret. Vi efterlod vores bagage og min mappe i bilen og låste døren.

Da vi kom ind på kontoret blev præsidenten stillet overfor en vanskelig sag med en kvinde hvis mand var ved at dø. Mens præsident Allred og jeg hjalp denne søster, gik str. Cook og str. Allred hen til missionshjemmet.

Da præsidenten og jeg kom ud til bilen blev vi omgående klar over at al vores bagage var væk, men jeg troede at str. Cook havde hentet den og bragt den til missionshjemmet. Da vi kørte hjemad lagde jeg mærke til at den højre trækrude foran var ødelagt og jeg blev nu bange for at vores bagage var stjålet.

Da vi kom til missionshjemmet fandt vi ud af at bagagen virkelig var stjålet. Tabet af en større sum penge og alt vort tøj skabte et øjeblikkeligt, men dog

kun timeligt problem. Det der bedrøvede mig mest var faktisk at mine standardværker lå i min mappe sammen med de inspirerede tanker jeg netop havde modtaget i Cochabamba. Den umiddelbare skuffelse, vreden og den manglende evne til at gøre noget som helst ved situationen overmandede os næsten. Min hustru og jeg bad alene. Vi bad sammen med de tilstedeværende. Vi forsøgte at nyde vores middag, men kunne ikke. Hvem kunne måske forstå hvilket stort tab jeg personligt følte? Standardværkerne havde jeg fået som ung mand af mine forældre, i én af dem havde min mor skrevet noget der var helligt for mig og i den anden havde min far skrevet og han var død siden da. Jeg havde bogstaveligt talt brugt tusindvis af timer med at afmærke skrifterne og skrive krydshenvisninger [og jeg havde elsket at gøre det hvert eneste minut], det er det eneste af mine håndgribelige, jordiske ejendele som jeg nogen sinde havde betragtet som særlig værdifuldt. Jeg havde ved mange lejligheder gjort min hustru opmærksom på at hvis der skulle gå ild i vort hus, så skulle hun først få børnene ud og derpå, hvis der var tid, redde mine standardværker uden at bekymre sig om noget som helst andet.

Præsidenten og jeg havde meget at tale om eftersom vi kun kunne være sammen denne ene aften. Jeg følte dog stærkt at vi var nødt til at gøre alt hvad der stod i vores magt for at redde standardværkerne. Efter middagen knælede vi allesammen ned til bøn endnu engang. Vi havde besluttet os til at eftersøge området lige i nærheden af missionskontoret og en nærliggende mark, i håb om at tyven eller tyvene

havde taget hvad de kunne sælge og kasseret de engelske bøger.

I bønnen bad vi inderligt om at standardværkerne måtte blive returneret og at de mennesker der havde taget dem ville blive klar over hvad de havde gjort forkert og omvende sig, og at returneringen af bøgerne ville være midlet til at bringe én eller anden ind i den sande kirke.

8-10 af os steg ind i bilen med lommelygter og varmt tøj, og så kørte vi op til missionskontoret midt i byen. Vi søgte på de tomme grunde der lå på den anden side af gaden og i nærliggende gader og stræder. Vi talte med vagtfolk og alle vi kom i nærheden af og udtømte således alle muligheder. Ingen havde set eller hørt noget. Til sidst gik vi nedslået hjem, og det eneste vi nu kunne gøre var at bede hver for sig og vendte. Præsident Allred og jeg arbejdede til sent om aftenen for at blive færdig med vore forretninger, og næste dag fløj søster Cook og jeg tilbage til Quito i Ecuador hvor vi boede.

I løbet af de næste par uger undersøgte missionærerne igen de tomme grunde. De kiggede i hegn og affalds-spande, de undersøgte en nærliggende park og satte et skilt på en mur dér hvor bøgerne var stjålet, og bad om at få dem tilbage, og så ventede de for at se om bøgerne skulle dukke op på et uventet sted i nærheden. Af ren og skær desperation og i et forsøg på at gøre alt hvad der stod i deres magt, satte missionærerne en annonce i to morgenaviser hvor de tilbød en findeløn og gav tydelige oplysninger om bøgerne.

i Quito i Ecuador indledte jeg en personlig åndelig kamp som var meget

vanskelig for mig. I næsten tre uger havde jeg overhovedet ikke studeret i skrifterne. Jeg havde forsøgt utallige gange, men hver eneste gang jeg læste et skriftsted kunne jeg kun huske nogle få af de mange krydshenvisninger jeg havde gjort i mere end 20 år. Jeg var modløs, nedtrykt og havde slet intet ønske om at læse. Jeg bad mange gange til Faderen og sagde at jeg aldrig havde forsøgt at anvende mine skrifter til noget andet formål end til at herliggøre hans navn og forsøge at undervise andre i de sandheder han havde belært mig om. Jeg tryglede ham om at gøre hvad der end måtte gøres for at jeg kunne få skrifterne tilbage. Min hustru og mine små børn bad uophørligt om den samme velsignelse. Selv efter 2-3 ugers forløb fortsatte de hver dag med at bede: „Vor kære himmelske Fader, vil du ikke nok sørge for at far får sine standardværker tilbage?“

Da der var gået 3 uger fik jeg en stærk, åndelig indskydelse: „Ældste Cook, hvor længe har du tænkt dig at gå uden at læse og studere?“ Det var som en prøve for mig eller en slags modgang, og det havde intet som helst at gøre med „prisen“ for den velsignelse jeg ønskede. Ordene brændte i mig og jeg blev klar over at jeg måtte være tilstrækkelig ydmyg og lydlig for at kunne begynde forfra igen. Jeg fik lov til at låne min hustrus standardværker og så begyndte jeg at læse 1. Mosebog i Det gamle Testamente, mens jeg afmærkede og lavede krydshenvisninger endnu en gang.

Den 18. august kom én af vore venner, bror Ebbie Davis til Ecuador fra Bolivia for at besøge os og han lagde mine standardværker på mit skrive-

bord sammen med en samlemappe der indeholdt de papirer jeg havde skrevet i Cochabamba samt nogle netop tilrettelagte missionsbudgetter som også var stjålet. Han sagde at det var alt hvad der var reddet og at han havde fået dem i La Paz af missionspræsidenten da han gik om bord i flyet, samt at han ikke vidste hvordan bøgerne var fundet, men at jeg ville få det at vide så snart jeg kom til La Paz i løbet af de næste par dage når jeg skulle rundt i missionen.

Den glæde jeg oplevede i det øjeblik og hele den dag kan jeg ikke beskrive. Erkendelsen af at min himmelske Fader på én eller anden mirakuløs måde kunne tage disse bøger ud af hænderne på nogle tyve i en by som La Paz, og derpå returnere dem uden at der var sket dem noget, der manglede ikke en eneste side, der var ikke en rift eller plet på dem, det var mere end jeg kunne fatte. Hvor var dog vor families og de mange bolivianske missionærers tro blevet belønnet! Den dag lovede jeg min himmelske Fader at jeg ville gøre endnu bedre brug af mine standardværker og min tid som redskaber i hans hånd til at undervise i evangeliet.

Søndag den 21. august fløj jeg til Guayaquil i Ecuador og videre til La Paz i Bolivia, hvor jeg ankom den 22. august. Ved ankomsten fik jeg følgende beretning:

En dame havde besøgt én af La Paz' hundredevis af markedspladser. Her mødte hun en fuld mand der stod og viftede med en sort bog. Hun fik en stærk, åndelig følelse af at det var noget helligt der blev vanhelliget. Hun gik hen til manden og spurgte ham hvad det var. Han vidste det ikke, men viste hende bogen. Hun spurgte om

han havde andre ting. Han trak en anden sort bog frem. Hun spurgte om der var mere. Så kom han med en samlemappe fyldt med papirer som han sagde han ville brænde. Derpå fortalte hun manden at hun gerne ville købe disse ting af ham, og det gik han med til. Hun betalte 50 pesos eller ca. 2 1/2 \$ for dem. Da hun havde købt disse ting blev hun meget overrasket over hvad hun havde gjort. Hun blev klar over at bøgerne og papirerne var engelske – hun kunne hverken tale, læse eller forstå engelsk – og hun havde ikke ønsket at få nogle engelske bøger. Det ville være det samme som hvis én af os betalte 10% af vores månedsløb for at købe nogle bøger på et sprog som vi ikke kunne læse. Hun begyndte med det samme at lede efter den kirke hvis navn stod foran på bøgerne. Efter at have besøgt en lang række andre kirker kom hun endelig til missionskontoret i La Paz, ledet af Herrens hånd. Hun havde aldrig hørt om findelønnen eller set annoncen, som netop var i avisen den dag. Hun bad ikke om penge, ikke engang de 50 pesos hun selv havde lagt ud. Ældsterne tog glade imod bøgerne og betalte hende alligevel findelønnen. Hun fortalte missionærerne at hun tilhørte pinsebevægelsen, men hun lyttede meget interesseret til hvad de fortalte hende om evangeliet. Hun kunne huske at hun havde læst noget om Joseph Smith i en pjece hun havde samlet op på gaden to eller tre år før. Efter den første lektie med hende rapporterede de: „Hun er en gylden kontakt.“ Efter den anden lektie gik hun med til at blive døbt. To uger senere, en søndag aften den 11. sept. 1977, blev søster Maria Cloefe Carde-

nas Terrazas og hendes søn, Marco Fernando Miranda Cardenas der var 12 år, døbt af ældste Douglas Reeder i 1. gren i La Paz i Bolivia, og de var nu medlemmer af den sande Jesu Kristi Kirke.

Mon nogen kan beskrive hvilket dybt mismod, hvilken depression og sorg og hjælpeløshed jeg befandt mig i da jeg mistede standardværkerne? Mon nogen kan beskrive min jublende glæde da jeg så Himlens kræfter åbenbare sig på denne mirakuløse måde? Vor himmelske Fader vil virkelig høre og besvare sine sønners og døtres bønner, hvis de udviser tro på Herren,

*Og på grund af jeres
flid, jeres tro og jeres
tålmodighed i at dyrke
ordet, så det må kunne
slå rod i jer skal I lidt
efter lidt plukke frugten
deraf . . .
(Alma 32:42).*

Jesus Kristus. Herren har sagt: „Sandelig siger jeg eder: den, der siger til dette bjerg: ‚Løft dig op og kast dig i havet,‘ og ikke tvivler i sit hjerte, men tror, at det sker, som han siger, han skal få det opfyldt.

Derfor siger jeg jer: ‚Alt, hvad I beder og bønfaller om – tro, at I har fået det, så skal I få det.‘” [Mark. 11:23–24].

Mine kære søskende det er miraklernes dag i dag. Vi tror på mirakler. Sidste dages hellige kan forvente mirakler i henhold til deres tro. I er som medlemmer af denne kirke bemyndiget til at tage del i arbejdet for udviklingen af Guds rige på jorden, indenfor jeres respektive ansvar. Bed inderligt. Søg aktivt at øge jeres tro, og når I har fået denne store gave fra Gud kan I få store ting til at ske i jeres og andres tilværelse.

Må Herren velsigne jer at I må føle dette ansvar hvile på jer. Husk at tro på Herren, Jesus Kristus, er fuld støtte. Vil Herren vise jer vejen i jeres skolearbejde, i jeres arbejde, i jeres fremtidige ægteskab og i jeres familier? Ja han vil.

Herren er fuld af barmhjertighed, tilgivelse, tålmodighed og langmodighed og han ønsker at åbne sin skatkiste med velsignelser til dem der er fuld af tro. □

Illustreret af Phyllis Luch

Illustreret af Preston Heiselt

Et æble om dagen

Richard M. Romney

Alle i missionen kendte madame Dupont. Hendes mand, præsident Dupont, var grenspræsident i én af de mindste grene i Frankrig. Han havde arbejdet trofast i mange år for at etablere Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige i sin egen by. Men i al den tid havde hans hustru været imod hans medlemskab af kirken. Hun kunne ikke lide hans „fjollereri“. Hun ville ikke lytte til hans vidnesbyrd. Og hun ville ikke tillade missionærerne at komme hjem i sit hus – ikke engang i baghaven! Da jeg kom til byen som helt ny seniorkammerat til ældste Granville, fortalte han mig at grenspræsidentens hustru netop var kommet op efter en mindre sygdomsperiode . . .

Alle i missionen kendte madame Dupont. Hendes mand, præsident Du-

pont, var grenspræsident i én af de mindste grene i Frankrig. Han havde arbejdet trofast i mange år for at etablere Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige i sin egen by. Men i al den tid havde hans hustru været imod hans medlemskab af kirken. Hun kunne ikke lide hans „fjoller“. Hun ville ikke lytte til hans vidnesbyrd. Og hun ville ikke tillade missionærerne at komme hjem i sit hus – ikke engang i baghaven! Da jeg kom til byen som helt ny seniorkammerat til ældste Granville, fortalte han mig at grenspræsidentens hustru netop var kommet op efter en mindre sygdomsperiode . . .

„Den er mægtig,“ sagde jeg, „lad os gå hen med en buket blomster til hende og ønske hende god bedring. Måske kan vi så bedre få kontakt med hende.“

„Du kender ikke søster Dupont,“ sagde han. [Vi kaldte hende søster selv om hun ikke var medlem]. „Hun vil højst sandsynligt bare snerre ad os.“

Jeg kunne ikke tro at nogen ville sige nej til en buket blomster efter at have været syg. Men jeg tog fejl.

Jeg holdt buketten mens ældste Granville ængsteligt bankede på døren. „Hun hører dig aldrig hvis ikke du banker noget højere!“ sagde jeg, og så bankede jeg kraftigt på døren. En lille, gråhåret dame i 60-erne, kiggede ud ad vinduet. Jeg bankede igen og gadedøren blev lukket op.

„Gå jeres vej!“ sagde damen.

„Men vi har noget til Dem,“ svarede jeg.

„Hvis det er til min mand, så kan I bare lægge det her ved døren,“ sagde hun.

„Lad os gå,“ hviskede ældste Granville.

„Jamen, vi har noget til Dem,“ sagde jeg igen og forsøgte ikke at lyde som om jeg råbte.

Hun åbnede døren, trådte ud og gik lige imod os.

„Åh nej!“ hviskede ældste Granville og trak mig i frakken.

Nu var den lille kvinde næsten helt henne foran os.

„Hvad mon I har til mig?“ spurgte hun.

„Blomster,“ sagde jeg. „Vi har blomster for at ønske Dem . . .“

„Jeg kan ikke lide blomster,“ greb hun ind. „Det har jeg aldrig kunnet.“

„Men . . .“

„Jeg kan ikke fordrage blomster. Og jeg kan heller ikke fordrage missionærer. Lad mig nu være.“

„Men der må da være noget De kan lide,“ sagde jeg næsten desperat.

„Ja,“ sagde hun, „jeg kan lide frugt. Frisk frugt. Det kan man aldrig få nok af her omkring. I skal have tak fordi I bragte mig blomster, men jeg ønsker virkelig ikke at modtage dem.“

Og så vendte hun omkring og gik atter ind i huset.

„*Au revoir,*“ råbte jeg efter hende. „*Ayez une bonne journée!*“ Det var mit bedste fransk, men jeg ønskede virkelig at hun skulle få en god dag.

„Der var du heldig bror,“ sukkede ældste Granville da vi gik bort. „Da ældste Stokeley og jeg kom for at hilse på hende en dag, så smækkede hun døren i hovedet på os.“

Jeg gav ham blomsterbuketten.

„Lad os gå ud og banke på døre,“ sagde jeg.

Den næste dag var vores p-dag, og vi skulle købe ind på markedet i

nærheden af vores lejlighed, så var det jeg så kurven med æblerne.

„Hej, ældste Granville,” sagde jeg. „Jeg har en god idé.”

Jeg tog kurven og gik hen imod kassen for at betale. Jeg tænkte at ældste Granville så for sig at vi skulle spise æbler til hvert eneste måltid i en hel måned.

„Vi kan da ikke spise alle de æbler!” sagde han.

„De er ikke til os. De er til søster Dupont.”

Han blev målløs – et øjeblik.

„Ældste Romney, du er den skørste seniorkammerat jeg nogen sinde har haft!”

„Jeg er først den anden kammerat du har haft siden du forlod Missionary Training Center.”

„Nå ja, men du er stadig den skørste seniorkammerat jeg har haft.”

Vi kunne se at kassedamen spekulerede på hvorfor to amerikanere stod og skændtes på engelsk over en kurv frugt. Jeg satte den på disken.

„*Nous prendrons toute la corbeille,*” sagde jeg.

„De skal have hele kurven?” gentog kassedamen [på fransk naturligvis]. „*Très bien, monsieur*” Og derpå i et forsøg på at være venlig: „*Vous devez beaucoup aimer des pommes.*” [„I må sandelig holde meget af æbler.”]

„De er ikke til os, de er til en ven,” sagde jeg.

„Til en ven?” Kassedamen forsøgte ihærdigt ikke at lyde forbløffet „*Très bien, monsieur.*”

„Ja, hele kurven!” jamrede ældste Granville. „Og vi skulle have brugt husholdningspengene til yogurt!” Han tog resten af varerne og vi gik ud af døren.

Vi spiste selv nogle af æblerne. Vi lavede oven i købet et par æbledeesserter. Men de fleste af dem gik til *sœur* [søster] Dupont. Vi afleverede aldrig æblerne personligt. Vi lagde hver dag ét i hendes postkasse, påhæftet en seddel. Somme tider stod der bare: „*Ayez une bonne journée.*” Somme tider stod der: „*Bon rétablissement!* [Snarlig bedring!].”

En dag forsøgte jeg alt hvad jeg kunne for at oversætte „Et æble om dagen holder doktoren væk.” til fransk. Jeg tror nok at der i oversættelsen: „*Une pomme tous les jours vous protégera contre les maladies*” manglede ét eller andet, men ønsket var dog stadigvæk oprigtigt. Ved månedens slutning begyndte æblerne at rynke, og så krammede vi noget papir i form som et æble og skrev en seddel, og dette lagde vi i postkassen i stedet for.

I al den tid blev ældste Granville ved med at fortælle mig at jeg var skør. Og i al den tid hørte vi ikke et eneste ord fra søster Dupont. I kirken var præsident Dupont lige så hjertelig og venlig som sædvanlig, men han sagde aldrig et ord om æblerne.

En dag skulle vi lige til at spise en portion suppe da vi hørte det bankede på døren. Jeg gik fra køkkenet ud i entreen for at lukke op. Hverken ældste Granville eller jeg ville tro vore egne øjne da vi lukkede døren op. Der stod søster Dupont med vort sidste æblebudskab i hånden.

„Hvad skal alle disse æbler betyde?” spurgte hun. „Hvem tror I jeg er – Eva?”

„Vi synes bare at De skal vide at vi interesserer os for Dem,” svarede jeg.

„Tak skal I have,” fik hun sagt. Og hun forsøgte virkelig at smile. „Men

ikke flere, tak, jeg har æbler nok for en tid." Hun trak sit sorte sjal tæt omkring hovedet. Jeg skulle lige til at invitere hende ind da hun vendte sig for at gå.

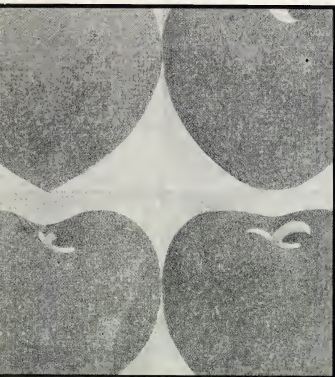
„Men forresten," sagde hun da hun nåede hen til det øverste trin, „min mand siger at jeg skulle invitere jer til middag på søndag aften."

„Middag?" gispede ældste Granville ét eller andet sted bag mig. „Med søster Dupont?" Jeg troede han skulle besvime. Men så snart døren var lukket råbte vi begge to af glæde.

Søster Dupont var en fortræffelig kok. Der findes ikke noget som fransk kokekunst og det var endnu bedre når det var hjemmelavet. Den søndag af-

ten spiste vi virkelig godt og vi gav vore komplimenter. Vi kiggede også for at se om der var et glimt af håb i bror Duponts øjne. Det var længe, længe siden der sidst havde været missionærer i hans hjem. Det var første gang siden han blev døbt for ca. 17 år siden. Vi kom tilbage til middag igen den følgende søndag, og den næste, og den næste. Vi sammenstykkede Duponts historie ved hjælp af små brudstykker af samtalerne.

Før bror Dupont havde mødt missionærene sagde han at han nærmest havde det som om han flakkede om i et tørt og hærget land. Men pludselig faldt han over en sø. Evangeliet virkede meget forfriskende på ham. Han kunne ikke få nok. I sin overstrømmende glæde over sin nyfundne skat, kunne han ikke forstå hvorfor andre ikke ønskede at nyde glæde af det samme budskab. Den manglende kommunikation påvirkede hans ægteskab. Hans hustru forstod ikke hvad det var der havde forandret hendes mand. Mens vi spiste fortalte hun også om krigsårene, hvor hendes mand var tvunget til at ligge i sengen hele tiden. Hun havde klaret at skaffe mad til dem begge, selv når der var knaphed. Hun havde plejet ham hver eneste dag. Selv efter krigen havde han krævet hendes stadige omsorg i adskillige år før han havde kræfter til at gå. Derpå havde han brugt endnu nogle år til at opøve sig og komme sig helt, mens hun forsørgede familien. Aldrig så snart var han begyndt at arbejde igen før 2 amerikanere begyndte at tale religion med ham. Så tilsluttede han sig deres kirke – han var det eneste medlem i byen og de døbte ham i floden – og han gav mere og mere af sit liv til sin kirke, og glemte

„Hvad skal alle disse æbler betyde?" spurgte hun. „Hvem tror I jeg er – Eva?"

hende. Hun følte sig tilsidesat og skammede sig når folk i byen lo ad hende – byens fanatikere's kone.

Præsident Dupont havde gentagne gange fortalt hende at kirken er sand, at han vidste den er sand og at han ville gøre alt hvad han kunne for at dele sin tro med sin hustru. „Men,“ sagde han, „hun ville slet ikke lytte.“

„Jamen kan du ikke forstå,“ sagde jeg en aften, da de havde sagt nogle hårde ord til hinanden, „det I i virkeligheden siger til hinanden er at I elsker hinanden. Søster Dupont, i alle disse år har du bedt din mand om at tilbringe noget mere tid sammen med dig. Det er noget vigtigt og det er rigtigt at gøre. Og præsident Dupont, dit eneste ønske var at dele de ting der betød mest for dig med din kone. Er det ikke rigtigt?“

Han nikkede. Så vendte jeg mig om imod søster Dupont.

„Kan du ikke forstå han ønsker at dele evangeliet med dig fordi han elsker dig?“

Hun sagde ikke noget, men jeg kunne se at hun tænkte. Vi sagde stille farvel og gik hjem.

Ældste Granvilles bøn den aften var direkte og bekymret.

„Kære himmelske Fader vil du ikke nok hjælpe familien Dupont til at forstå hinanden. De er begge to så gode mennesker.“

„Amen,“ sagde jeg. Og det lød så godt at jeg gentog det i en hvisken.

Vi havde aftaler om at undervise andre steder de næste to uger og derpå skulle vi til Bordeaux til distriktskonference. Selv om vi nok standsede op for at hilse på præsident Dupont i grensærinder et par gange, så varede det næsten en måned før vi igen blev

inviteret hjem til Duponts. Præsident Dupont gav os invitationen.

„I tror det ikke,“ sagde han. „Min kone er begyndt at læse i kirkens bøger! Og hun stiller mig spørgsmål, gode, ærlige spørgsmål. Jeg forsøger at besvare dem, men jeg maser for meget på. Hun vil så gerne tale med jer igen.“ Hvis vi ikke havde haft en anden aftale om at undervise havde vi skyndt os over til hende lige med det samme. „*C'est incroyable!*“ sagde søster Dupont næste gang vi allesammen sad i køkkenet. „Det er utroligt, eller det er fjollet! En 14-årig dreng kan ikke tale med Gud. Og Bibelen. Den er fuldkommen. Hvorfor skulle vi have flere skrifter når vi allerede har én? Og præstedømmet. Min mand har aldrig studeret teologi. Hvordan skulle han kunne have præstedømmet?“ Det var gode spørgsmål. Hvordan skulle vi

Hun var ikke medlem. Hun kunne ikke lide missionærerne, og heller ikke kirken. Uheldigvis for os var hun grenspræsidentens hustru.

klare dem? Jeg kunne forestille mig at ældste Granville syntes at denne her søster Dupont mere lignede hende han kendte. Måske *havde* det gode været for godt til at kunne holde.

„Søster Dupont,“ greb ældste Granvilles rolige stemme ind i mine tanker, „vi kan godt besvare alle disse spørgsmål for dig. Men vi kan ikke besvare dem alle på én gang. Vi har en række lektier som kan besvare dem ét ad gangen. Kunne du ikke tænke dig at få disse lektier?“

Hun sagde ja.

Vidunderligt! sagde jeg til mig selv. *Der er endnu håb for denne juniorkammerat!*

Jeg vil ikke netop sige at søster Dupont blev en gylden undersøger. Men hun blev vores ven. Hun lyttede interesseret til den første lektie. Hun knælede oven i købet ned sammen med os og hendes mand til bøn. Og så inviterede hun os til middag igen den næste søndag. Det var dengang vi fik en tynd kartoffelmos der på fransk kaldes *purée* at ældste Granville fortalte søster Dupont en historie.

„Har du nogen sinde hørt om den missionær som spiste middag og bad sin kammerat række ham smørret? Smørret stod lige for næsen af ham, men han kunne ikke se det fordi det stod for nær ved.“

„Hvad behager?“

„Det er ganske enkelt. Det er det samme med dig og evangeliet. I alle disse år har din mand haft det lige her foran dig, men du kunne ikke se det fordi det var for nær ved dig. Du blev ved med at spørge hvor smørret var, selv om det stod lige foran din tallerken.“

Det var måske ikke den allerbedste

analogi, men ældste Granville gjorde et forsøg. Da vi kom hjem den aften kom han med en Mormons Bog.

„Skulle vi ikke tage og skrive i den begge to?“ sagde han og slog op på den første side. „Det er til søster Dupont.“

Jeg så hvad han havde skrevet. „*Voici le beurre,*“ stod der. „Her er smørret.“

I de næste to måneder læste søster Dupont i bogen – og til sidst havde hun læst mere end halvdelen. Og der var endnu to lektier tilbage, hun bad og talte mere og mere med sin mand. Hun så også ud til at blive mere og mere glad hele tiden. Så var det jeg fik mit forflyttelsesbrev.

Jeg skulle til det nordlige Bretagne hvor jeg skulle afslutte min mission. Ældste Granville ville så få sin tredje seniormissionærkammerat. Brevet var blevet forsinket af en poststrejke. Jeg skulle nå det første tog næste morgen.

„Jeg ved ikke om jeg er parat til at forlade stedet, ældste Granville,“ sagde jeg. „Vi har arbejdet så godt her. Grenspræsidenten og hans hustru er lykkelige og glade igen, og medlemmerne arbejder sammen med ham. Vi har fået nogle passive medlemmer til at komme i kirken og vi har et par gode undersøgere. Familien Marcellas er parate til at blive døbt. Jeg tror jeg kommer til at overlade ansvaret til dig.“

Så bankede det på døren.

„Præsident Dupont!“ sagde ældste Granville til den besøgende. „Kom indenfor, kom indenfor.“

Præsident Dupont så på mig.

„Jeg har hørt om din forflyttelse,“ sagde han. „Jeg ved at du skal rejse i morgen. Min kone vil gerne have at du kommer og siger farvel.“

Der var en masse der skulle gøres, jeg skulle pakke og sige farvel til forskellige mennesker, men jeg vidste at jeg måtte besøge hans hustru.

„Naturligvis kommer vi,“ sagde jeg.

Der var mørkt i dagligstuen. Stuen oplystes af en bar, elektrisk pære sådan som det er tilfældet i mange franske stuer. Men tapetet var lyst i brune, gule og beige farver. Søster Dupont sad på den orangefarvede sofa og der stod en bakke med kager og varm chokolade foran hende.

„Hej, ældster,“ sagde hun. „Sæt jer ned. Hvad er det jeg hører at ældste Romney skal rejse?“

„Jeg er bange for at det er rigtigt. Jeg rejser i morgen.“

„Det betyder at der kommer en ny missionær her også?“

„Ja det gør der. Ældste Taylor. Han er fra New York.“

„Jeg tror også jeg hellere må lære ham at kende.“

Jeg bemærkede at præsident Dupont smilede.

„Det håber jeg du vil,“ sagde jeg.

„Skriver du til os?“

„Naturligvis vil jeg holde kontakt med jer,“ lovede jeg. „Det kan du stole på.“

„Ja, hvis man ikke skulle stole på en ældste, hvem skulle man så stole på?“ sagde hun.

Jeg var lige ved at græde.

Jeg holdt kontakten vedlige, især 5 måneder senere da jeg kom hjem fra min mission. Det var svært, og præsident Dupont skrev mere til mig end jeg til ham. Men vi udvekslede billeder [jeg har stadig et pænt billede af familien Dupont sammen med deres børnebørn på ferie ved den spanske kyst], og julekort og nyheder om

familien. Og uanset hvad jeg sendte, om det bare var et postkort, fik jeg altid et brev tilbage med præsident Duponts håndskrift. Han lod mig vide så snart han hørte fra én af ældsterne, specielt fra ældste Granville. Han skrev altid hilsener fra sin hustru, men jeg fik aldrig noget brev der var skrevet personligt af hende. Andre missionærer fortalte at hun forblev venlig og støttede sin mand, men hun tilsluttede sig aldrig kirken. Engang imellem skrev jeg personligt til hende og bar mit vidnesbyrd per brev. Nu har jeg været hjemme i adskillige år og i denne uge fik jeg et usædvanligt brev fra Frankrig. Adressen så mærkelig ud og jeg kunne ikke kende håndskriften. Jeg åbnede det før jeg kom hen til mit skrivebord.

„Kære ældste Romney,“ begyndte det. „Jeg har haft lyst til at skrive til dig mange gange i årenes løb, men besluttede mig altid til at lade min mand holde kontakten med dig vedlige. Nu er min mand borte. Jeg synes du skulle vide det så du kan fortælle det til de andre missionærer. Han elskede dem alle så højt. Fortæl dem at kirkens medlemmer holdt begravelsen for ham.“

Jeg husker en hel del af hvad I begge fortalte mig om livet efter døden. Måske venter min mand på mig dér, sådan som I sagde han ville. Jeg har aldrig forstået alt det I fortalte mig, alt det han så gerne ville dele med mig, men jeg ved at I begge troede på at det var sandt. Jeg bor hos min datter og hendes familie nu. Vær sød at skrive til mig hvis du vil.“

Det ved du jeg vil, søster Dupont. Det ved du jeg vil. □

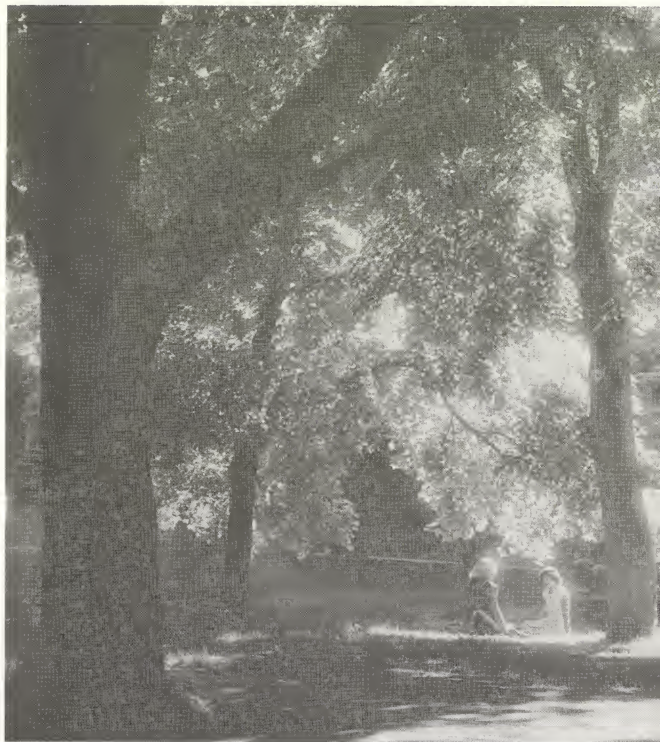
(Denne artikel er bygget over en sand hændelse. Navnene er forandret).

Evigheden er lang . . .
så tag en ven med dig.

Jeanie Carnahan

MORMONYM

Fotograferet af Eldon Linschoten

Del evangeliets budskab i dag.

Og mens de var på vandring, gik han ind i en landsby; dér var der en kvinde ved navn Marta, som tog imod ham i sit hus.

Hun havde en søster, som hed Maria, og hun satte sig ned ved Herrens fødder og hørte på hans ord. Men Marta havde travlt med meget husligt arbejde, og hun kom hen og sagde: „Herre! bryder du dig ikke om, at min søster har ladet mig være ene om arbejdet? sig dog til hende, at hun skal hjælpe mig.“

Men Herren svarede og sagde til hende: „Marta! Marta! du gør dig bekymring og uro med mange ting; men ét er nødvendigt. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tages fra hende.“

Luk. 10:38–42.